

KLP Bedriftspensjon AS

SFCR 2019
Rapport om solvens og finansiell stilling
(Solvency and Financial Condition Report)

Innhold

Sammendrag.....	5
A. Virksomhet og resultater.....	7
A.1 Virksomhet	7
A.2 Forsikringsresultat.....	8
A.2.1 Risikopensjonsordninger	8
A.2.2 Ytelsesordninger	8
A.2.3 Fordeling av risikoresultatene og premieutvikling	8
A.3 Investeringsresultat	10
A.3.1 Investeringsresultat kundeporteføljer.....	10
A.3.2 Investeringsresultat selskapsportefølje.....	11
A.4 Resultat fra øvrig virksomhet.....	11
A.5 Andre opplysninger	12
B. System for risikostyring og internkontroll	12
B.1 Generelle opplysninger om systemet for risikostyring og internkontroll.....	12
B.1.1 Strukturen i foretakets administrasjons-, ledelses- og kontrollorgan	12
B.1.2 Godtgjørelsespolitikk	13
B.2 Krav til egnethet	14
B.2.1 Selskapets interne regler.....	14
B.2.2 Krav til krav til egnethet; ferdigheter, kunnskap og ekspertise	14
B.2.3 Krav til skikkethet (vandel).....	14
B.3 Risikostyringssystemet.....	15
B.3.2 Egenvurdering av risiko og solvens	17
B.4 Internkontrollsystem	18
B.4.1 Utøvelse av internkontrollsystem.....	18
B.4.2 Compliancefunksjonen	19
B.5 Internrevisjonsfunksjon.....	20
B.5.1 Utøvelse av internrevisjonen	20
B.5.2 Internrevisjonsfunksjonens uavhengighet og objektivitet i forhold til virksomheten som undersøkes.....	20
B.6 Aktuarfunksjon	20
B.7 Utkontraktering.....	21
B.8 Hensiktsmessighet	22
B.9 Andre opplysninger	22
C. Risikoprofil.....	22
C.1 Forsikringsrisiko	22

C.1.1	Måling av risiko	23
C.1.2	Styring av risiko.....	23
C.1.3	Reassuranse.....	23
C.2	Markedsrisiko	24
C.2.1	Måling av risiko	25
C.2.2	Styring av markedsrisiko	25
C.3	Kredittrisiko	25
C.3.1	Måling og styring av kredittrisiko.....	25
C.4	Likviditetsrisiko	26
C.4.1	Måling og styring av likviditetsrisiko.....	26
C.5	Operasjonell risiko.....	26
C.6	Andre vesentlige risikoer	27
C.7	Andre opplysninger	27
D.	Verdsetting for solvensformål	27
D.1	Eiendeler.....	27
D.1.1	Investeringer i tilknyttede foretak, herunder deltakerinteresser.....	27
D.1.2	Obligasjoner.....	28
D.1.3	Verdipapirfond m.v.	28
D.1.4	Eiendeler knyttet til kontrakter med investeringsvalg	29
D.1.5	Immaterielle eiendeler	29
D.1.6	Utsatt skattefordel	29
D.1.7	Andre eiendeler.....	29
D.2	Forsikringstekniske avsetninger	30
D.2.1	Verdien av forsikringstekniske avsetninger, grunnlag, metoder og forutsetninger 30	
D.2.2	Usikkerhet knyttet til verdien av forsikringstekniske avsetninger.....	31
D.2.3	Verdien av forsikringsmessige avsetninger, grunnlag, metoder og forutsetninger	31
D.2.4	Motsvarsjusteringen	32
D.2.5	Volatilitetsjusteringen	32
D.2.6	Overgangsbestemmelsene om risikofri rentekurve.....	32
D.2.7	Overgangsregelen for forsikringstekniske avsetninger	32
D.2.8	Diverse.....	33
D.3	Andre forpliktelser	33
D.3.1	Pensjoner egne ansatte:	33
D.3.2	Utsatt skatt.....	34
D.3.3	Andre forpliktelser	34
D.4	Alternative verdsettingsmetoder	34
D.5	Andre opplysninger	34
E.	Kapitalforvaltning.....	35

E.1	Ansvarlig kapital	35
E.1.1	Klassifisering av ansvarlig kapital som kan dekke solvenskapitalkravet.....	35
E.1.2	Klassifisering av basiskapital som kan dekke minstekapitalkravet	35
E.1.3	Forskjeller mellom egenkapital i foretakets regnskap og differansen mellom eiendeler og forpliktelser under Solvens II	36
E.2	Solvenskapital og minstekapitalkrav	36
E.2.1	Solvenskapitalkrav	36
E.2.2	Forenklete beregninger	37
E.2.3	Minstekapitalkrav	37
E.3	Bruk av den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko ved beregningen av solvenskapitalkravet.....	37
E.4	Forskjeller mellom standardformelen og benyttede interne modeller Sensitivitetstesting	38
E.5	Manglende oppfyllelse av minstekapitalkravet og manglende oppfyllelse av solvenskapitalkravet.....	38
E.6	Andre opplysninger	38
	Godkjenning	39
	Templater	40

Sammendrag

Solvens II-regelverket ble innført fra 1. januar 2016. Regelverket er det samme i alle land i EU og i EØS-området. Regelverket skal blant annet gi økt beskyttelse for forsikringstakerne. Solvens II stiller krav til offentliggjøring av informasjon, blant annet gjennom denne rapporten. Rapporten skal gi opplysninger om foretakets virksomhet og resultater, systemet for risikostyring og hvordan internkontrollen i foretaket fungerer. Rapporten skal også gi opplysninger om hvilke risikoer foretaket har, hvilke metoder som benyttes for verdsettelse av både eiendeler og forpliktelser samt en oversikt over foretakets sammensetning av solvenskapitalen. Solvenskapitalen skal dekke den risikoen foretaket har påtatt seg ved hjelp av lovbestemt solvenskapitalkrav.

KLP Bedriftspensjon AS er et heleid datterselskap av Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og inngår i KLP-konsernet. Selskapets hovedprodukt er innskuddspensjon med risikodekninger, men selskapet har også produkter knyttet til foretakspensjon. Selskapet driver utelukkende virksomhet i Norge.

Selskapets kapitalforvaltning er splittet mellom kundenes porteføljer, på 6 658 millioner (5 076 millioner pr. 31.12.2018) som omfatter alle pensjonsmidlene, og en selskapsportefølje på 574 millioner (492 millioner pr. 31.12.2018) som omfatter investering av selskapets øvrige midler.

Finansinntektene tilknyttet kundeporteføljene utgjorde 700 millioner (-90,4 millioner kroner i 2018). I 2019 var finansinntektene fordelt med 69,3 millioner kroner på kollektivporteføljen og 630,7 millioner kroner på investeringsvalgporteføljen. Dette tilsvarte en samlet avkastning på de to hovedporteføljene på hhv. 4,0 prosent og 16,8 prosent. I 2019 oppnådde selskapet et avkastningsoverskudd på 13,4 millioner (28,1 millioner kroner i 2018) for kollektivporteføljen.

Samlet risikoresultat var for 2019 7,7 millioner kroner (3,4). Risikoresultatet forklares i hovedsak med at det har vært positiv utvikling av antall uføre.

Systemet for risikostyring og internkontroll slik det er organisert og operasjonalisert anses hensiktsmessig for KLP Bedriftspensjon AS sin virksomhet. Selskapets vedtekter og gjeldende lovgivning, legger til rette for en hensiktsmessig eierstyring og selskapsledelse, og gir en klar rolledeling mellom styrende organer og daglig ledelse. Selskapets øverste myndighet er generalforsamlingen.

Risikostyringssystemet i selskapet er tilpasset Solvens II og er organisert etter prinsippet om de tre forsvarslinjer. Styret har fastsatt retningslinje for risikostyring og interkontroll, samt en rekke andre retningslinjer for å sikre god risikostyring og etterlevelse av lover og regler. Det er også fastsatt krav til styrets samlede kompetanse, i tillegg til kravene om egnethet og skikkethet, som også gjelder ledende ansatte og nøkkelfunksjoner i foretaket.

Utviklingen i foretakets risiko og solvenssituasjon følges opp gjennom rapportering til styret og ledelsen. Dette inkluderer rapportering fra alle de tre forsvarslinjene.

Foretakets vesentligste risikoer er forsikringsrisiko, markedsrisiko og kredittrisiko.

Forsikringsrisiko domineres av opplevelsesrisiko, det vil si risikoen for at personer som har rett til pensjonsutbetalinger fra selskapet lever lenger enn forventet, og derfor krever større utbetalinger enn forventet. I tillegg er risikoen for at flere blir tidlig uføre, en betydelig forsikringsrisiko. Risikoen for at kunder flytter fra selskapet er ikke en risiko for foretakets soliditet for garanterte produkter. Solvenskapital og solvenskapitalkrav relatert til dette, inngår likevel i beregningene av KLP Bedriftspensjons solvenskapitaldekning under Solvens II.

Markedsrisikoen domineres av aksje, rente og kredittrisiko.

Under Solvens II verdsettes alle eiendeler og forpliktelser til markedsverdi. Det er to hovedforskjeller i verdsettelsen av eiendeler og forpliktelser i Solvens II og i finansregnskapet. Den ene er verdsettelsen av forsikringsforpliktelsene. I Solvens II-regnskapet hensyntas virkelig rentenivå, mens i finansregnskapet benyttes garantert rente til verdsettelsen. Den andre hovedforskjellen er at obligasjoner og utlån, som i finansregnskapet føres til amortisert kost, føres til virkelig verdi i Solvens II-regnskapet. Andre ulikheter skyldes ulik behandling av immaterielle eiendeler og utsatt skatt.

Solvens II-regelverket stiller krav til hvor stor solvenskapitalen må være gjennom solvenskapitalkravet. KLP Bedriftspensjon AS benytter en overgangsregel for forsikringstekniske avsetninger til Solvens II-regelverket. Ved bruk av denne overgangsregelen, har KLP Bedriftspensjon en solvenskapitaldekning på 358 prosent per 31.12.2019. Uten bruk av denne overgangsregelen har selskapet en solvenskapitaldekning på 203 prosent.

Utvikling siden årsslutt

Usikkerheten rundt koronaviruset er stor. KLP Bedriftspensjons beredskapsplaner er iverksatt og selskapet har tilpasset sin drift til situasjonen. Kritiske prosesser som utbetaling av pensjoner er prioritert. De fleste ansatte jobber fra hjemmekontor og utnytter digitale verktøy godt. Tilgang til våre kontorer er begrenset for å redusere smittefaren. Det har vært meget få tilfeller av smitte blant de ansatte i konsernet og i selskapet.

Markedene har reagert på situasjonen og de tiltakene som ulike myndigheter har iverksatt med betydelig fall i aksjer, lavere renter og høyere kredittpåslag. Dette har vært anstrengende for balansen til selskapet. Foreløpig beregning av kapitaldekning ved utgangen av første kvartal er 245 prosent. Uten bruk av overgangsregler er imidlertid kapitaldekningen under 100 prosent og det gjøres løpende vurderinger rundt dette.

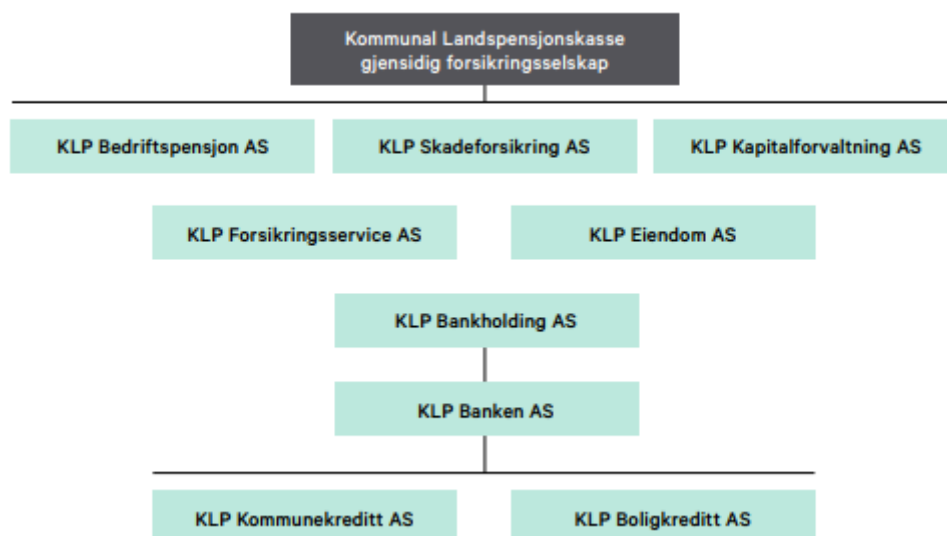
A. Virksomhet og resultater

A.1 Virksomhet

Følgende opplysninger gjelder for KLP Bedriftspensjon AS sin virksomhet:

- a) Foretakets navn er KLP Bedriftspensjon AS – livsforsikringsselskap.
Foretakets adresse er: Dronning Eufemias gate 10, PB 400 Sentrum, 0103 Oslo
- b) Finanstilsynet har det finansielle tilsynet med foretaket.
Finanstilsynets adresse er: Revierstredet 3, 0151 Oslo
- c) Foretakets eksterne revisor er PwC,
Ekstern revisors adresse er:
Dronning Eufemias gate 71, PB 748 Sentrum, 0194 Oslo
Kontaktperson er Erik Andersen, erik.andersen@pwc.com
- d) Foretaket eies hundre prosent av Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikringsselskap
- e) Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikringsselskap (KLP) er morselskap i KLP-konsernet. KLPs heleide datterselskaper er organisert som aksjeselskaper. Følgende heleide datterselskaper inngår i konsernet:
 - KLP Skadeforsikring AS
 - KLP Forsikringsservice AS
 - KLP Bedriftspensjon AS
 - KLP Kapitalforvaltning AS
 - KLP Eiendom AS
 - KLP Bankholding AS med datterselskapet:
 - KLP Banken AS med datterselskapene:
 - KLP Kommunekreditt AS
 - KLP Boligkreditt AS

Figur 1: Selskapsstruktur

- f) KLP Bedriftspensjon AS er et selskap som tilbyr private tjenestepensjoner. Hovedproduktet er Innskuddspensjon med risikodekninger, men selskapet har også produkter knyttet til foretakspensjon. Selskapet har utelukkende virksomhet i Norge.

A.2 Forsikringsresultat

Resultatene i dette kapitlet samsvarer med risikoresultatet i resultat av teknisk regnskap for KLP Bedriftspensjon AS. Samlet risikoresultat var for 2019 på 7,7 millioner kroner (3,4). Risikoresultatet forklares i hovedsak med at det har vært positiv utvikling av antall uføre.

Selskapet beregner seg fortjenestemarginer for den risikoen selskapet påtar seg for disse risikoproduktene. Dette er oppgitt under punktet A.5.

A.2.1 Risikopensjonsordninger

Risikoresultatet for risikopensjonsordninger var på pluss 6,26 millioner kroner for året 2019. Resultatet knytter seg i hovedsak til uførerisiko hvor samlet risikopremie for 2019 utgjorde 37,5 millioner kroner. Risikopremie for dødsrisiko utgjorde til sammenligning 3,3 mil. kroner og tilført dødelighetsarv 481 tusen kroner (overlevelsesrisiko).

Ved prising av uførerisiko benytter selskapet en pristariff basert på egne erfaringer. Den endelige risikopremien fastsettes basert på pristariffen og individuell vurdering av risiko på den enkelte bedrift som etablerer en pensjonsavtale i KLP Bedriftspensjon AS. Det er ingen fripoliseopptjening på disse produktene, og selskapet kan reprise risikoen dersom risikobildet endres. Dette begrenser forsikringsrisikoen i et lengre perspektiv.

Det vil fortsatt forventes svingninger i det årlige risikoresultatet for risikopensjonsordningene, men svingningene vil reduseres som følge av veksten i porteføljen.

A.2.2 Ytelsesordninger

Risikoresultatet på ytelsesordninger med rett til overskudd var på 1,4 millioner kroner for året 2019. Det positive resultatet for disse ordningene skyldes i hovedsak risikoresultatet på uførepensjon og reduserte erstatningsavsetninger. Samlet risikopremie for uførerisiko var 6,6 millioner kroner i 2019. Risikopremie for dødsrisiko lik 2,5 millioner kroner og tilført dødelighetsarv lik 11,3 millioner kroner.

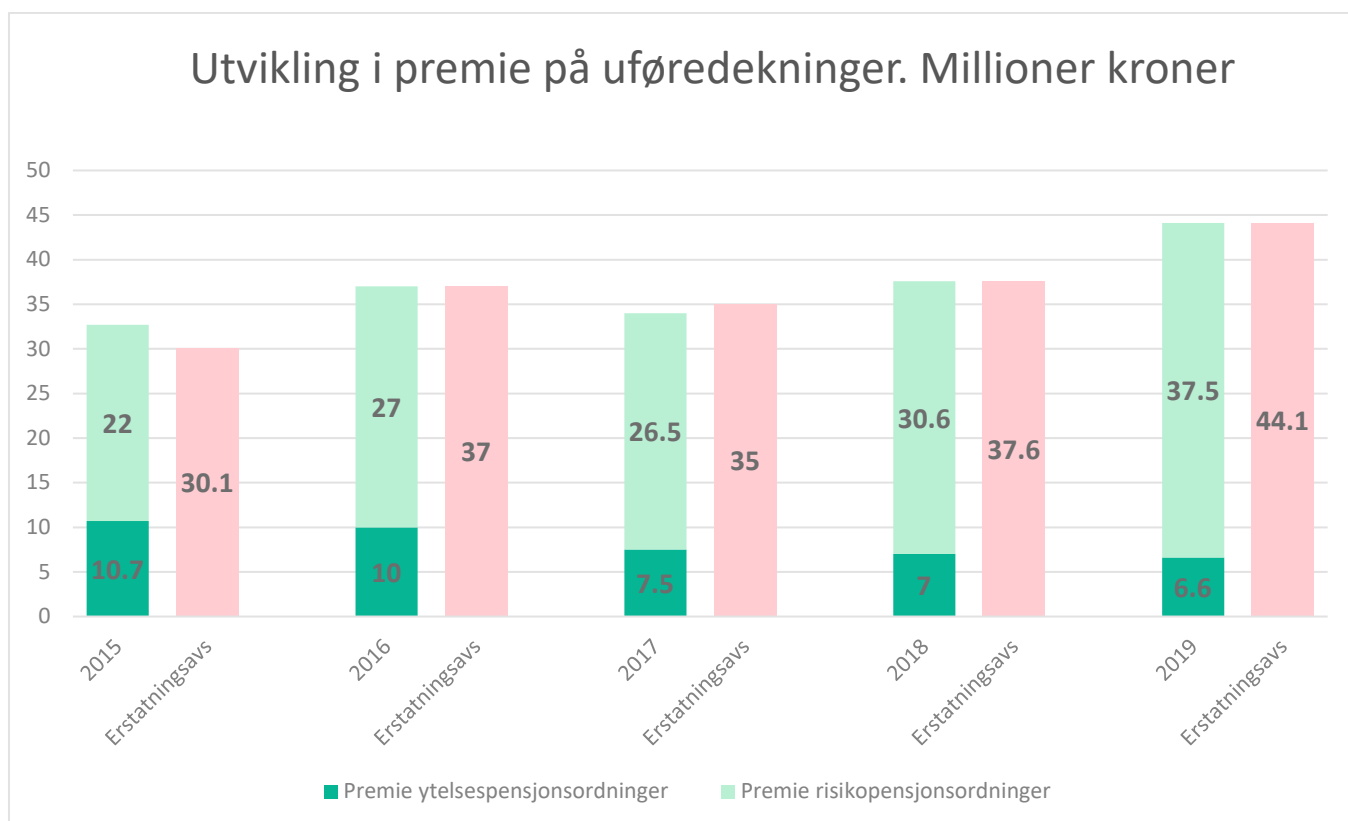
Ved prising av overlevelses- og dødsrisiko benytter KLP Bedriftspensjon AS tariffen K2013 som er Finanstilsynets minimumskrav til dødelighetstariff

Ved prising av uførerisiko benytter KLP Bedriftspensjon AS pristariff basert på egne erfaringer.

A.2.3 Fordeling av risikoresultatene og premieutvikling

Risikoresultat i tusen kroner

	Ytelsesordninger		Risikopensjonsordninger	
	2019	2018	2019	2018
Overlevelsestilskudd	-11 253	-10 641	-481	-418
Frigjort reserve	8 400	8 253	5 190	400
Resultat levealder	-2 853	-2 389	4 708	-18
Risikopremie	2 481	2 392	3 344	2 230
Avsetninger	-1 781	-1 503	-	-9 050
Resultat Død	701	889	3 344	-6 820
Risikopremie	6 614	7 023	37 461	30 619
Avsetninger	-2 988	-2 406	-31 888	-18 398
Resultat Uførhet	3 626	4 617	5 573	12 221
Risikoresultat I	1 474	3 117	13 626	5 383
Erstatningsavsetninger	408	438	-6 842	-3 320
Regresser mm.	-480	-240	-521	-1 947
Risikoresultat II	1 403	3 316	6 263	116

Som man ser av figuren, dominerer premien knyttet til utførisikoen fra risikopensjonene i større og større grad premieinngangen for utførhet. Rosa søyle viser erstatningsavsetningene.

A.3 Investeringsresultat

Selskapets kapitalforvaltning er splittet mellom kundenes porteføljer, på 6 658 millioner (5 076 millioner pr. 31.12.2018) som omfatter alle pensjonsmidlene, og en selskapsportefølje på 574 millioner (492 millioner pr. 31.12.2018) som omfatter investering av selskapets øvrige midler.

A.3.1 Investeringsresultat kundeporteføljer

Kundeporteføljen er inndelt i to hovedkategorier: Kollektivporteføljen med garanterte produkter som utgjør 1 752 millioner (1 682 millioner pr. 31.12.2018), og investeringsvalgportefølje som består av innskuddspensjonsordninger og pensjonskapitalbevis på 4 906 millioner (3 392 millioner pr. 31.12.2018). I kollektivporteføljen har selskapet forpliktet seg til å levere en minimumsavkastning årlig, mens det ikke er knyttet noen form for garanti til investeringsvalgporteføljen.

Kollektivporteføljen kan deles i garanterte premiebetalende foretakspensjonsordninger og fripoliser. For fripolisene kan selskapet ta inntil 20 prosent av avkastningsoverskudd utover garantert avkastning. For premiebetalende ordninger tilfaller all avkastning fra forvaltning kundene, ingenting tilfaller foretaket.

For disse ordningene krever KLP Bedriftspensjon AS inn en premie som betaling for å avgi avkastningsgaranti (rentegarantipremie). Rentegarantipremien skal reflektere markedsverdien av avkastningsgarantien, og premien fastsettes forskuddsvis for ett år av gangen. Verdien av rentegarantipremie er oppgitt i tabell under pkt. A.5 under.

Manglende avkastning på de garanterte produktene må dekkes inn fra realisering av oppbygde merverdier, tilleggsavsetninger, eller til syvende og sist fra selskapets egenkapital. Oppbygde merverdier er urealiserte gevinster på aksjeinvesteringer og renteinvesteringer. Tilleggsavsetninger er disponert avkastningsoverskudd fra tidligere år, og er tildelt den enkelte kundes kontrakt. Disse kan benyttes for å dekke selskapets avkastningsgaranti dersom faktisk (realisert) avkastning er lavere enn garantert avkastning. Realisert avkastning under null må uansett dekkes fra selskapets egenkapital.

Finansinntektene tilknyttet kundeporteføljene utgjorde 700 millioner (-90,4 millioner kroner i 2018). I 2019 var finansinntektene fordelt med 69,3 millioner kroner på kollektivporteføljen og 630,7 millioner kroner på investeringsvalgporteføljen. Dette tilsvarte en samlet avkastning på de to hovedporteføljene på hhv. 4,0 prosent og 16,8 prosent. I 2019 oppnådde selskapet et avkastningsoverskudd på 13,4 millioner (28,1 millioner kroner i 2018) for kollektivporteføljen.

Kostnadene for å forvalte disse midlene var på 1,8 millioner (1,5 millioner kroner i 2018). Kostnadene ble dekket inn av et omkostningselement i pensjonspremien, og inngår som en del av administrasjonsresultatet som tilfaller selskapet. Administrasjonsresultatet er oppgitt under pkt. A.5 under.

Tabellen under viser kollektivporteføljens fordeling på hovedaktivaklasser og avkastning pr. aktivaklasse. Det var aksjer som hadde høyest avkastning i 2019.

Kollektivporteføljen Millioner kroner	31.12.2018			31.12.2019		
	Markedsverdi	Allokering	Avkastning	Markedsverdi	Allokering	Avkastning
Aksjer	46	2,7 %	-5,5 %	57	3,2 %	23,4 %
Omløpsobligasjoner	27	1,6 %	-1,2 %	7	0,4 %	4,2 %
Anleggs-/HTF-obligasjoner	1 368	81,4 %	3,6 %	1 446	82,5 %	3,4 %
Eiendom	196	11,6 %	7,6 %	197	11,3 %	4,7 %
Pengemarked/ Likviditet	45	2,7 %	1,2 %	44	2,5 %	2,3 %
Totalt	1 682	100,0 %	3,0 %	1 752	100,0 %	4,0 %

Tabellen under viser innskuddspensjonsporteføljen fordelt på hovedaktivaklasser og avkastning pr. aktivaklasse.

Innskuddspensjon Millioner kroner	31.12.2018			31.12.2019		
	Markedsverdi	Allokering	Avkastning	Markedsverdi	Allokering	Avkastning
Aksjer	2 194	64,6 %	-5,2 %	3 436	70,0 %	23,5 %
Omløpsobligasjoner	1 195	35,2 %	-0,9 %	1 463	29,8 %	4,0 %
Likviditet/ Bankinnskudd	8	0,2 %		7	0,2 %	
Totalt	3 396	100,0 %	-3,8 %	4 906	100,0 %	16,8 %

A.3.2 Investeringsresultat selskapsportefølje

Finansinntektene fra investeringene i selskapsporteføljen utgjorde 14,9 millioner kroner (5,7 millioner i 2017), tilsvarende en avkastning på 3,0 prosent (1,1 prosent i 2018).

Forvaltningskostnader og andre kostnader belastet selskapet var på 5,3 millioner kroner (0,45 millioner i 2018). Avkastning på selskapsporteføljen og kostnader ved å forvalte denne, inngår i totalresultat til selskapet.

Tabellen under viser porteføljens fordeling på hovedaktivaklasser og avkastning på markedsinvesteringene fordelt på aktivaklassene.

Selskapsporteføljen Millioner kroner	31.12.2018			31.12.2019		
	Markedsverdi	Allokering	Avkastning	Markedsverdi	Allokering	Avkastning
Aksjer	7	1,4 %	-6,4 %	8	1,5 %	23,1 %
Omløpsobligasjoner	96	19,4 %	-0,6 %	76	13,3 %	5,8 %
Anleggs-/HTF-obligasjoner	248	50,5 %	2,2 %	307	53,5,3 %	2,3 %
Pengemarked	140	28,4 %	1,2 %	180	31,3 %	1,9 %
Likviditet/ Bankinnskudd	2	0,3 %		3	0,1 %	
Totalt	492	100,0 %	1,1 %	574	100,0 %	3,0 %

A.4 Resultat fra øvrig virksomhet

KLP Bedriftspensjon AS har ingen øvrig virksomhet.

A.5 Andre opplysninger

Over er omtalt resultatelementer, innbetalt gjennom de årlige premiene, som inngår i selskapets årlige resultat; rentegarantipremien, fortjenestemarginer risiko og administrasjonsresultat.

Administrasjonsresultatet er negativt.

Tabellen under viser størrelsen på disse elementene

Resultatelementer Millioner kroner	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016
Rentegarantipremie	2,5	3,5	2,2	4,0
Fortjenestemargin risiko	4,2	3,6	3,3	3,4
Administrasjonsresultat	-32,1	-38,9	-38,9	-32,5
Totalt	-25,4	-31,8	-33,4	-25,1

Selskapets samlede resultat før skatt var på minus 10,3 millioner kroner i 2019, mot minus 21,1 millioner kroner i 2018.

B. System for risikostyring og internkontroll

Dette kapitlet gir en beskrivelse av mål og rammeverk for risikostyringssystemet samt strukturen i selskapets administrasjons-, ledelses- og kontrollorgan, herunder roller og kontrollfunksjon og arbeidsgrupper/forum.

B.1 Generelle opplysninger om systemet for risikostyring og internkontroll

B.1.1 Strukturen i foretakets administrasjons-, ledelses- og kontrollorgan

Generalforsamling

Styret i morselskapet – Kommunal Landspensjonskasse utgjør generalforsamling i selskapet. Generalforsamlingen er selskapets øverste myndighet og velger styre, godkjenner årsregnskap, årsberetning og anvendelse av overskudd, eller dekning av underskudd, samt andre saker som etter lov eller vedtekter hører inn under dennes myndighet. Generalforsamlingen velger ekstern revisor og godkjenner dennes godtgjørelse.

Styret

Styret har det overordnede ansvaret for at KLP Bedriftspensjon AS har etablert et hensiktsmessig og effektivt risikostyringssystem. Styret skal sørge for at en organisering av risikostyringssystemet er i tråd med myndighetskravene og at risikostyringen er tilfredsstillende etablert, gjennomført og fulgt opp, blant annet gjennom behandling av rapporter utarbeidet av administrerende direktør, compliancefunksjonen, risikostyringsfunksjonen, aktuarfunksjonen og internrevisjonsfunksjonen.

Styrets ansvar omfatter å påse at risikostyringen integreres i selskapets strategi- og forretningsprosesser. Gjennom etablering av selskapets mål og strategier skal styret fastsette rammer for typer og omfang av risikoer selskapet kan eksponeres for, hensyntatt selskapets kapasitet til å bære risiko og toleranse for svingninger i resultat og kapital situasjon. Styret skal minimum en gang per år påse at vesentlige risikoer blir identifisert, vurdert og håndtert løpende på en systematisk måte, og at risikoen er akseptabel. Styret skal, minst en gang årlig, vurdere selskapets risikovilje og kapitalbehov.

Administrerende direktør

Administrerende direktør skal sørge for at selskapets risiko styres i henhold til strategier og retningslinjer fra styret. Administrerende direktør skal sørge for at selskapets risikostyring blir gjennomført, dokumentert, overvåket og fulgt opp på en forsvarlig måte. Administrerende direktør skal fastsette instruksjoner og retningslinjer for hvordan dette skal gjennomføres i praksis, samt etablere hensiktsmessige kontrollprosesser og funksjoner.

Særskilt om selskapets øvrige organisering

KLP Bedriftspensjon AS er organisert som en salgs- og kundebetjeningsenhet. Selskapet ledes av administrerende direktør. Sentrale tjenester og kompetanse kjøpes internt i konsernet. Operasjonelt er selskapet organisert som en del av Livdivisjonen i Kommunal Landspensjonskasse med konserndirektør for Livdivisjonen som styreleder. Gjennom denne organiseringen drar selskapet nytte av konsernets stordriftsfordeler og kompetanse. Det er p.t ti ansatte i fast stilling i selskapet.

Det er inngått hovedavtale om levering av tjenester mellom Kommunal Landspensjonskasse og KLP Bedriftspensjon AS. Dette dreier seg om diverse administrative og faglige tjenester, herunder regnskaps- og økonomitjenester, forvaltnings- og finanstjenester, juridiske tjenester, behandling av pensjonssøknader mv.

Nøkkelfunksjoner i henhold til Solvens II; risikostyringsfunksjonen, aktuarfunksjonen, compliancefunksjonen og internrevisjonsfunksjonen utføres av kvalifiserte og dedikerte personer i Kommunal Landspensjonskasse.

Det er videre inngått avtaler med søsterselskapene KLP Kapitalforvaltning AS og KLP Eiendom AS om forvaltning av selskapets midler, kundeportefølje og eiendomsportefølje.

B.1.2 Godtgjørelsespolitikk

Styret i Kommunal Landspensjonskasse har tidligere vedtatt overordnede belønningsprinsipper i KLP-konsernet. Godtgjørelsesregelverket ble senest behandlet og revidert i KLPs styremøte 5. desember 2019.

I henhold til finansforetaksloven og verdipapirfondloven med tilhørende forskrifter, skal styret i selskaper som er omfattet av forskriften, fastsette og sørge for at selskapet til enhver tid har og praktiserer retningslinjer og rammer for en godtgjørelsesordning som skal gjelde hele foretaket og datterselskaper. Disse retningslinjene blir også behandlet i styret i KLP Bedriftspensjon AS.

KLP-konsernet skal ha konkurransedyktige lønns- og ansettelsesbetingelser sammenliknet med tilsvarende selskaper, men uten å være lønnsledende. Godtgjørelsesordningen skal utformes slik at den er kostnadseffektiv for konsernet.

Konsernets godtgjørelsesordninger skal være åpne og prestasjonsbaserte, slik at de i så stor grad som mulig oppleves som rettferdige og forutsigbare. Det skal være samsvar mellom avtalte krav til prestasjon og den godtgjørelse som gis.

Alle ansatte i KLP-konsernet er medlemmer av KLPs pensjonsordning.

B.2 Krav til egnethet

B.2.1 Selskapets interne regler

Selskapet sikrer at alle personer som faktisk leder virksomheten eller innehar andre sentrale funksjoner ("nøkkelfunksjoner") er egnet og skikket for stillingen/vervet. Styret vedtar og reviderer årlig en retningslinje for egnet og skikkethet. Retningslinjen inneholder kvalifikasjonskrav som skal sikre hensiktsmessig mangfold av kvalifikasjoner, kunnskap og relevant erfaring for å sikre at selskapet er ledet og ført tilsyn med på en profesjonell måte.

Personer som skal vurderes må fremlegge utfylt og signert skjema for opplysninger til bruk i vurderingen, fastsatt av Finanstilsynet. De aktuelle personene vurderes ved ansettelse/valg, eller ved spesielle situasjoner. Det skal årlig avgis en bekreftelse på at ikke nye forhold har oppstått etter siste vurdering/bekreftelse. Dette er særlig aktuelt i forhold tilandel.

B.2.2 Krav til krav til egnethet; ferdigheter, kunnskap og ekspertise

Krav til det samlede styret

Styret i KLP Bedriftspensjon AS skal som en del av kvalifikasjonskravet ha tilstrekkelig innsikt og forståelse til å kunne stille spørsmål til administrasjonens vurderinger, forholde seg kritisk til svarene og til å kunne iverksette nødvendige tiltak. Det samlede styret bør minst ha kvalifikasjoner innen områdene:

- forsikrings- og finansmarkedet
- forretningsmodell og –strategi
- virksomhetssystemet, herunder forståelse av de risikoer virksomheten er utsatt for og evne til å håndtere disse
- finansiell og aktuariell analyse
- regulatoriske rammer og krav
- samfunnsforståelse
- kunde- og produktkompetanse

Krav til ledelse og nøkkelfunksjoner

Daglig leder, faktiske ledere og nøkkelfunksjoner må være egnet til å ivareta sine oppgaver og ansvarsområder. Oppgaver og ansvarsområder fremgår av den enkeltes stillingsbeskrivelse. Vurdering av egnethet gjøres av stillingens leder.

B.2.3 Krav til skikkethet (andel)

Alle personer i ledelsen, nøkkelfunksjoner og styret skal oppfylle krav til skikkethet (andel).

For personer som nevnt ovenfor vurderer selskapet følgende forhold:

- straffbare forhold
- sanksjoner mot foretak
- administrative sanksjoner og gebyrer
- økonomisk situasjon
- skattemessige forhold
- andre forhold

Personer som skal vurderes, må fremlegge kopi av politiattest som ikke er eldre enn tre måneder. Det kan også innhentes informasjon fra de offentlig tilgjengelige registrene Konkursregisteret og Regnskapsregisteret.

Dersom det foreligger overtredelse på noen av de ovennevnte punkter, gjøres en individuell vurdering. Det legges til grunn et forholdsmessighetsprinsipp hvor overtredelsens karakter, overtredelsens alvorlighet, hvorvidt det foreligger en endelige avgjørelse mv vektlegges.

B.3 Risikostyringssystemet

Risikostyringen skal sikre selskapets måloppnåelse gjennom identifisering og analyse av relevante risikoer som kan hindre måloppnåelse, samt gjennom iverksetting av effektive tiltak for å håndtere, kontrollere og rapportere risikoene. Relevante risikoer og internkontrolltiltak skal vurderes ved alle beslutninger om vesentlige endringer i virksomheten.

B.3.1.1 Risikostyringssystemet. Strategier, prosesser og rapporteringsrutiner

Risikostyringssystemet i KLP Bedriftspensjon AS er implementert gjennom retningslinjer, prosesser, rapporter, mandater samt instruksjoner og stillingsbeskrivelser for de rollene som inngår i systemet. I KLP Bedriftspensjon AS er det seksjon for "Strategisk aktivaallokering" i morselskapet som har det overordnede ansvaret for selskapets risikostyring av aktiva og utnyttelse av de rammer som styret har fastsatt.

Strategier og prosesser

Den samlede risikoen i selskapets fordeles gjerne i tre hoveddeler, markedsrisiko, forsikringsrisiko og operasjonell risiko. Dette inkluderer strategisk risiko og omdømmerisiko.

Den viktigste prosessen for markedsrisiko i KLP Bedriftspensjon AS er Kapitalforvaltnings- og likviditetsstrategien. Strategien vedtas på høsten for det kommende kalenderåret. Her vedtas blant annet mål for samlet risiko for markedsrisiko og forsikringsrisiko. Markedsrisikoen måles månedlig ved risikomålet Value at Risk (VaR), som er definert som det verditap man med en gitt sannsynlighet ikke vil overstige på en posisjon eller portefølje innenfor en gitt tidshorisont.

Kapitalplan utarbeides på vårparten og legger langsiktige føringer for selskapets kapitalisering.

Strategi for forsikringsrisiko vedtas årlig. Risikoen er imidlertid langsiktig i sin natur og strategien ligger i stor grad fast over tid.

Operasjonell, strategisk og omdømme risiko vurderes på bakgrunn av den årlige prosessen for risikostyring og interkontroll, se avsnitt B.5.

Retningslinjer

Selskapet har utarbeidet et omfattende sett av retningslinjer, regelverk og instruksjoner som sikrer god risikostyring gjennom hensiktsmessige og grundige prosesser og prosedyrer. De fleste retningslinjene revideres årlig og godkjennes av styret. Noen av retningslinjene er konsernovergripende, det vil si at døtrene¹ har samme retningslinjer som morselskapet. Administrerende direktør fastsetter videre det nødvendige regelverk for å etterleve retningslinjene.

Rapportering

Rapportering av risiko i KLP Bedriftspensjon AS skjer på mange nivåer. I hvert styremøte inkluderer administrerende direktør aktuelle tema i sin orientering, samt at en egen orientering om risikostyring og kapitalforvaltning er fast sak på agendaen.

Andrelinjefunksjonene utarbeider kvartalsvise rapporter fra sine områder som styret behandler. I tillegg utarbeider aktuarfunksjonen og compliancefunksjonen hver sin årlige rapport. Risikostyringsfunksjonen legger til rette for egenvurderingen av foretakets risiko og solvens og sammenstiller ORSA²-rapporten.

¹ KLP Skadeforsikring AS og KLP Bedriftspensjon AS

² Own risk and solvency assesment

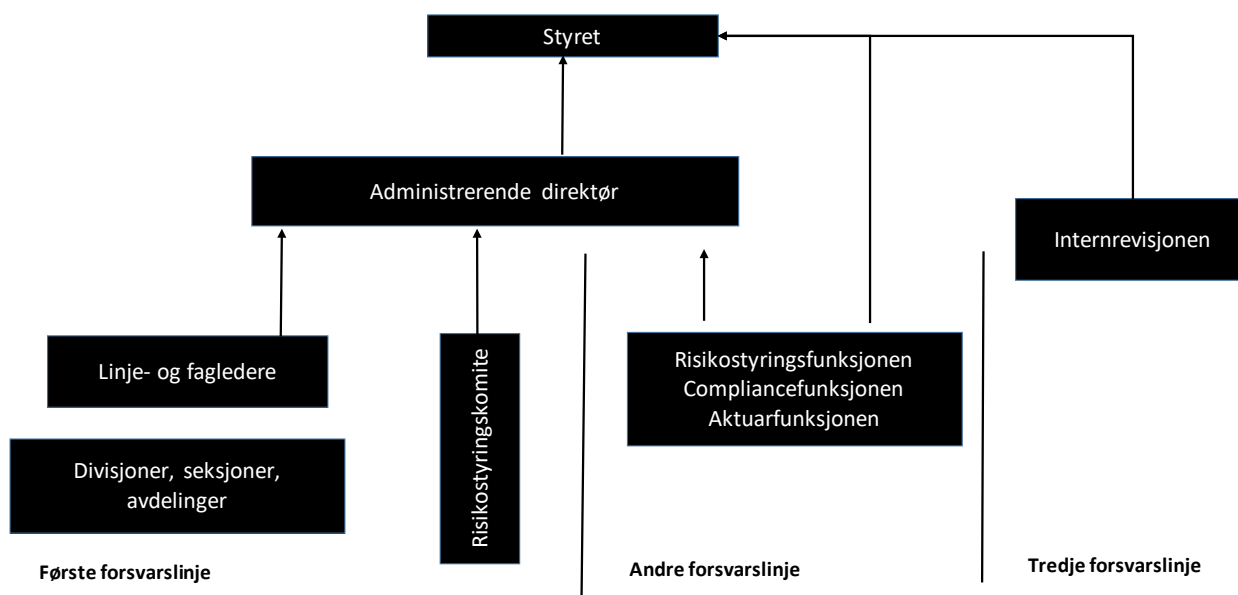
Beredskapsplaner

Kapitalplanen i KLP Bedriftspensjon AS inneholder beredskapsplaner for manglende oppfyllelse av kapitalkrav. Kapitalplan utarbeides på vårparten og legger langsiktige føringer for selskapets kapitalisering.

B.3.1.2 Organisering av risikostyringssystemet

Risikostyringssystemet i KLP Bedriftspensjon AS er organisert etter prinsippet om de tre forsvarslinjer. Dette er i tråd med moderne prinsipper for risikostyring og er tilpasset kravene i Solvens II.

Figur 2: Risikostyringssystemet i KLP Bedriftspensjon

Førstelinen – Risikostyring og forretningsdrift

Administrerende direktør og alle ledere og ansatte i de operasjonelle enhetene utgjør førstelinen. De har det primære ansvaret for god risikostyring gjennom sitt ansvar for å utføre sitt arbeid i tråd med fullmakter, instruksjoner og retningslinjer. Ledere har også plikt til å etablere forsvarlige rutiner og kontrolltiltak innenfor sine områder.

Andrelinjen – Overvåking og kvalitetssikring

Kontrollfunksjonene som utgjør andrelinjen er risikostyringsfunksjonen, aktuarfunksjonen og compliancefunksjonen. For nærmere beskrivelse av aktuarfunksjonen og compliancefunksjonen, se henholdsvis avsnitt B.6 og B.4.2.

KLP Bedriftspensjon AS har utkontraktert sin Risikostyrings- og Aktuarfunksjon til Kommunal Landspensjonskasse ved seksjonen Risikoanalyse og kontroll som ivaretar disse funksjonene for konsernet og alle forsikringsselskapene i konsernet, dvs. Kommunal Landspensjonskasse, KLP Bedriftspensjon AS og KLP Skadeforsikring AS. I seksjon for risikostyring og kontroll er det dedikert én bestemt resurs for å ivareta de to funksjonene for KLP Bedriftspensjon AS. KLP Bedriftspensjon har utkontraktert compliancefunksjonen til Complianceseksjonen i KLP.

Risikostyringsfunksjonen har ansvaret for å påse at styre- og ledelsesfaste rammer for risiko etterleves. Funksjonen skal være kjent med gjeldende regler for beregning av

forsikringstekniske avsetninger og kapitalkrav. Egenvurdering av solvens og risiko, ORSA, leveres årlig til Finanstilsynet. Koordinering av denne prosessen er funksjonen ansvarlig for, samt koordineringen av RSR-rapporten og SFCR-rapporten. Risikostyringsfunksjonen skal bistå administrasjonen, ledelsen og internrevisor samt andre funksjoner med å sikre og gjennomføre risikostyringssystemet på en effektiv måte.

Hvert kvartal utarbeides det en skriftlig rapport til administrerende direktør og Risikostyringskomiteen i KLP Bedriftspensjon AS der risikobildet gjennom kvartalet, samt aktivitetene som er gjennomført, beskrives.

Tredjelinjen – Uavhengig bekreftelse

Uavhengig bekreftelse utføres av konsernets egen enhet for internrevisjon samt selskapets eksterne revisor. Tredjelinjen overvåker at første- og andrelinjeforsvaret fungerer effektivt og gir en uavhengig bekreftelse av dette til styret. Internrevisjon er nærmere beskrevet i avsnitt B.5.

Risikostyringskomiteen

Risikostyringskomiteen er etablert med bakgrunn i Retningslinje for Risikostyring og internkontroll. Komiteen skal være et rådgivende organ for Administrerende direktør i alle saker som angår selskapets overordnede risiko og solvens. Komiteen skal behandle samlet risikovilje, strategi for samlet risiko, og risikoeksponering med fordeling på alle vesentlige risikofaktorer, herunder markedsrisiko, forsikringsrisiko og operasjonell risiko.

Komiteen behandler årlig de viktigste forutsetningene som benyttes i beregningen av selskapets kapitaldekning. Komiteen administreres av leder for risikostyringsfunksjonen og støtter den i gjennomføringen av selskapets egenvurdering av risiko og solvens (ORSA).

I komiteen deltar, i tillegg til Administrerende direktør, Konsernsjef i KLP, Konserndirektør Økonomi og Finans (CFO), Direktør Risiko (CRO), Direktør Strategisk Aktivaallokering, Produktaktuar, Direktør Finans.

B.3.2 Egenvurdering av risiko og solvens

B.3.2.1 Hovedprinsipper for prosessen

Proessen for egenvurdering av risiko og solvens (ORSA) er fastsatt av styret i en egen retningslinje. Retningslinjen fastsetter hovedprinsipper for prosessen, krav til gjennomføring, ansvarsfordeling, resultatkrav og dokumentasjon. Prosessen skal minimum gjennomføres årlig eller ved vesentlig endring i selskapets risikoprofil.

ORSA-prosessen bygger i stor grad på selskapets andre prosesser og strategier for styring av risiko og soliditet. Utenom markeds- og forsikringsrisiko, gjøres identifikasjon av risiko i prosessen for risikostyring og internkontroll. I denne prosessen kvantifiseres også de viktigste operasjonelle risikoene. Kvantifiseringen benyttes i beregning av kapitalbehov for operasjonell risiko.

B.3.2.2 Gjennomføring og godkjenning

Risikostyringsfunksjonen har ansvar for å koordinere gjennomføringen av ORSA-prosessen samt å sammenstille rapporten. Prosessen følger et etablert sett av oppgaver som starter med innledende diskusjoner i Risikostyringskomiteen. Her identifiseres momenter det skal legges vekt på i årets prosess, gjerne med bakgrunn i evalueringer og tilbakemeldinger på forrige prosess.

Plan for ORSA og forslag til endringer i relaterte retningslinjer behandles av styret før ORSA-prosessen starter, i februar. Arbeid med sensitivitetstester, scenarioanalyser og spesielt utvalgte momenter foregår frem til mars/april hvor rapporten ferdigstilles.

Styret gjennomgår og godkjenner ORSA, først ved retningslinje og plan for ORSA og deretter selve rapporten. Dette sikrer styrets eierskap til prosessen.

B.3.2.3 Fastsettelse av eget solvensbehov

Styret fastsetter sitt solvensbehov basert på de vurderinger som gjøres i ORSA-prosessen. KLP Bedriftspensjon AS sitt solvensbehov er gitt av det regulatoriske solvenskapitalkravet da dette er høyere enn det som fremkommer ved å benytte egne forutsetninger og metoder.

Hovedformålet med ORSA-prosessen er å fastsette selskapets faktiske kapitalbehov og mål i forhold til selskapets spesifikke risikoprofil og styrets risikotoleranse. Risikotoleransen skal gi uttrykk for ønsket risikonivå for at selskapet skal tåle ventede og uventede tap, hensyntatt selskapets strategier, forretningsplaner og risikoeksponering. Resultatene fra ORSA-prosessen samles til en ORSA-rapport som godkjennes av selskapets styre og rapporteres årlig til Finanstilsynet.

Gjennom ORSA-prosessen skal styret vurdere om risikotakingen er i tråd med vedtatt risikoappetitt og er innenfor gjeldende risikorammer, herunder om risikotakingen bidrar på en ønsket måte til oppfyllelse av virksomhetens lønnsomhetsmål, om sammensetning av risiko og utvikling i risikobildet samsvarer med føringer fra risikoappetittutsagnet og om risiko for svingninger i solvensposisjon er innenfor et akseptabelt nivå.

B.4 Internkontrollsystem

B.4.1 Utøvelse av internkontrollsystem

Internkontroll handler om systematisk oppfølging av virksomheten. Hensikten med god internkontroll er å sikre effektive prosesser og rutiner for å ivareta virksomhetens mål. En viktig del av internkontrollsystemet i KLP Bedriftspensjon AS er å håndtere eventuelle risikoer som kan hindre selskapet i å nå sine mål på en kostnadseffektiv måte og i tråd med gjeldende rammeverk for virksomheten.

Både risikostyring og internkontroll sikrer selskapets måloppnåelse gjennom identifisering og analyse av relevante risikoer som kan hindre måloppnåelse, samt gjennom iverksetting av effektive tiltak for å håndtere, kontrollere og rapportere risikoene. Styret i KLP Bedriftspensjon AS har fastsatt retningslinje for risikostyring og interkontroll. Denne er sammenfallende med morselskapets retningslinje for området. Retningslinjen definerer grunnleggende prinsipper, prosesser, roller og ansvar knyttet til risikostyring og internkontroll. Relevante risikoer og internkontrolltiltak vurderes ved alle beslutninger om vesentlige endringer i virksomheten.

Risikostyringssystemet bidrar til å sikre KLP Bedriftspensjon AS sin måloppnåelse gjennom:

- Identifisering, måling, overvåking og rapportering av alle vesentlige risikoer som kan hindre måloppnåelse.
- Etablering av hensiktsmessige risikostrategier for å styre risikotakingen.
- Etablering av beredskapsplaner for å håndtere konsekvensene av gjenværende risikoer.

Internkontroll er et element av risikostyringssystemet og bidrar til å sikre måloppnåelse ved å etablere og følge opp interne tiltak for å kontrollere og håndtere risikoene. Virkemidler omfatter organisering, instruksjer, retningslinjer og tiltak.

Følgende prinsipper gjelder for selskapets risikostyring og internkontroll;

- Det skal etableres mål for alle vesentlige virksomhetsområder
- Risikoer knyttet til måloppnåelse skal systematisk identifiseres, vurderes og dokumenteres
- Det skal etableres tiltak for å håndtere og kontrollere vesentlige risikoer
- Det skal etableres hensiktsmessige rapporteringsrutiner for uønskede hendelser

Selskapets ledere, på alle nivåer, skal til enhver tid ha tilstrekkelig oversikt over fastsatte mål, risikoer, nøkkelkontroller og eventuelle uønskede hendelser innenfor sitt område, slik at de løpende kan håndtere risikoer forbundet med virksomheten på en tilfredsstillende måte.

Videre er det etablert en compliancefunksjon, en aktuarfunksjon og en risikostyringsfunksjon gjennom utkontraktering til tilsvarende enheter i konsernets morselskap. Funksjonene bistår lederne med å sikre god risikostyring og internkontroll, og gjør uavhengige vurderinger av ledernes styring og kontroll av risiko. KLP Bedriftspensjon AS har også etablert en Internrevisjon som gir styret en uavhengig vurdering av om internkontrollsystemet fungerer. Styret i KLP Bedriftspensjon AS vurderer internkontrollen i selskapet minimum årlig.

B.4.2 Compliancefunksjonen

Compliancefunksjonen bistår styret og ledelsen med å påse at selskapet har implementert effektive prosedyrer for å sikre etterlevelse av gjeldende regelverk, herunder rammeverket for effektiv styring og kontroll.

Compliancefunksjonen identifiserer, overvåker og rapporterer risiko for manglende etterlevelse i KLP Bedriftspensjon AS. Compliancefunksjonen følger særlig de vesentlige risikoene knyttet til manglende etterlevelse i selskapet, og er en aktiv sparringspartner overfor styret, ledelsen og ansatte i selskapet i forhold til den operative håndteringen av risiko for manglende etterlevelse.

Compliancefunksjonen arbeider forebyggende gjennom rådgivning, veiledning og løpende kvalitetskontroll ved implementering av operasjonelle tilpasninger til regelverk, og gjennomfører kontrollaktiviteter for å påse at internkontrollen i virksomheten er effektiv. Rådgivning, dialog, tilstedeværelse og opplæring har høy prioritet. Målet for aktivitetene er å utvikle en organisasjonskultur der etterlevelse av rammeverket har en iboende verdi.

Leder for compliancefunksjonen rapporterer til administrerende direktør og orienterer uoppfordret leder om forhold som har eller kan få vesentlig betydning for virksomheten. Alvorlige brudd på lover og regler eller vesentlig økt risiko for manglende etterlevelse rapporteres uten ugrunnet opphold til administrerende direktør og styreleder.

For å sikre funksjonens uavhengighet, har ansatte i compliancefunksjonen ikke utførende eller besluttsende roller i virksomheten som funksjonen er satt til å overvåke. Dette er ikke til hinder for at funksjonen bistår ledelsen i å utvikle hensiktsmessige prosesser, rutiner og metodikk som sikrer en effektiv oppfølging av ledernes kontrollansvar. Styret har fastsatt egen retningslinje for compliancefunksjonen.

I tillegg har styret fastsatt en særskilt retningslinje for håndtering av risiko for manglende etterlevelse. Retningslinjen definerer roller og ansvar for å sikre etterlevelse i KLP, fastsetter styrets risikotoleranse og krav til hvordan risikoer for manglende etterlevelse skal håndteres.

B.5 Internrevisjonsfunksjon

B.5.1 Utøvelse av internrevisjonen

Basert på risikovurderinger med mer, utarbeides det en revisjonsplan for områder som skal revideres (revisjoner). Områdene som revideres er drifts- og støtteprosesser, risikostyringssystemer, IT-systemer og IT-sikkerhet, produkter og regulatoriske pålegg. Revisjonsplanen vedtas av styret.

Resultatet av revisjonen blir gjennomgått med operativ og ansvarlig leder for området som er revidert, de tar stilling til anbefalinger, og setter frist for implementering av anbefalingen(e). Revisjonsrapportene bli forelagt styret. Status på gjennomføring av anbefalingene blir forelagt styret i internrevisjonens årsrapport. I internrevisjonens årsrapport gis det en vurdering av virksomhets- og risikostyringen og vurdering av internkontrollen på hovedområder.

For å kunne utøve internrevisjonen på en god måte følger internrevisjonen med på intern driftsrapportering, styresaker, rapporter og har kommunikasjon med ledelsen, risikostyrings-, compliance- og aktuarfunksjonen og eksterntrevisorer.

På eget initiativ eller etter anmodning fra administrasjonen, gjennomfører internrevisjonen også ad hoc undersøkelser eller oppgaver innen kontrollrelaterte problemstillinger.

B.5.2 Internrevisjonsfunksjonens uavhengighet og objektivitet i forhold til virksomheten som undersøkes

Internrevisjonen er underlagt styret og skal i sitt arbeide være faglig uavhengig i forhold til de områder og personer som revideres. Styret foretar ansettelse, avskjedigelse og fastsetter betingelser for leder for internrevisjonen. Internrevisjonen har ikke noe operativt ansvar, resultatansvar eller beslutningsmyndighet innenfor de ulike virksomhetsområdene. Internrevisjonen skal ikke gjennomføre løpende driftsoppgaver, foreta beslutninger eller utføre andre aktiviteter som svekker uavhengigheten eller objektiviteten. Lederen av internrevisjonen skal årlig bekrefte overfor styret at internrevisjonen er uavhengig.

I retningslinje fra styret er internrevisorene pålagt å følge gjeldende lover, forskrifter og eventuelle pålegg fra Finanstilsynet og etiske regler og standarder gitt av The Institute of Internal Auditors.

Hvert femte år gjennomføres det en ekstern evaluering av internrevisjonen i KLP-konsernet, den siste ble gjennomført i 2018. Revisjonsutvalget i KLP gjennomgår evalueringen og kommuniserer resultatet av denne til styret i KLP.

B.6 Aktuarfunksjon

Etter Solvens II-regelverket, har KLP Bedriftspensjon AS en aktuarfunksjon. Aktuarfunksjonen har ansvar og arbeidsoppgaver som beskrevet i det samme regelverket. Oppgavene knyttet til aktuarfunksjonen og risikostyringsfunksjonen utøves av samme person i seksjon for risikoanalyse og kontroll og er ledet av Risikodirektør (CRO). Seksjonen er underlagt konsernsjef i KLP.

Aktuarfunksjonens rolle og ansvar er beskrevet i retningslinje for aktuarfunksjonen, fastsatt av styret. Aktuarfunksjonen skal tilse at følgende ivaretas:

- Samordning av beregningene av forsikringstekniske avsetninger

- Sikring av at metoder, modeller og forutsetninger i beregningen av forsikringstekniske avsetninger er hensiktsmessige
- Vurdering av om dataene som benyttes i beregningen av forsikringstekniske avsetninger er tilstrekkelige og av nødvendig kvalitet
- Sammenligning av beste estimat mot foretakets erfaringer
- Informere styret og ledelsen i KLP Bedriftspensjon AS om hvorvidt beregningen av forsikringstekniske avsetninger er pålitelige og tilstrekkelige
- Etterprøving av eventuelle forenklete beregninger av beste estimat som er basert på tilnærmede verdier og individuelle vurderinger av meldte erstatningstilfeller
- Uttale seg om foretakets retningslinjer for tegning av forsikringer
- Uttale seg om foretakets gjensikringsordninger er tilstrekkelige
- Bidra til effektiv gjennomføring av risikostyringssystemet, særlig med hensyn til risikomodelleringen som danner grunnlaget for beregningen av solvenskapitalkravet og egenvurderingen av foretakets kapitalbehov

Aktuarfunksjonen kan bruke fagressurser i andre enheter til spesifiserte oppgaver. I slike tilfeller skal leder for aktuarfunksjonen påse at det ikke oppstår interessekonflikter for funksjonen eller de personer som utfører arbeid for funksjonen. Aktuarfunksjonen er medlem av risikostyringskomiteen i KLP Bedriftspensjon AS og har også tilgang til styresaker i KLP Bedriftspensjon AS og deltar i styremøter i KLP Bedriftspensjon AS der actuarielle og risikofaglige temaer diskuteres.

Aktuarfunksjonen utarbeider minst én gang per år en skriftlig rapport som skal framlegges for styret. Rapporten skal dokumentere alle oppgaver som aktuarfunksjonen har utført, samt resultatene av dem, og skal klart identifisere eventuelle mangler og gi anbefalinger om hvordan manglene bør rettes opp.

B.7 Utkontraktering

Konsernfelles retningslinjer er vedtatt av styret i KLP, og sist revidert i styrets møte 30. oktober 2019. Retningslinjene skal også være førende for tilsvarende retningslinjer i alle datterselskapene. Retningslinjen skal sikre at utkontraktering skjer på en forsvarlig måte, og i henhold til gjeldende regelverk. Retningslinjen stiller blant annet krav til forsvarlighetsvurdering, meldeplikt, krav til utkontrakteringsavtalen og krav til kontroll av oppdragstakers virksomhet.

Selskapets retningslinjer for utkontraktering er identisk med morselskapets retningslinjer, og inneholder følgende:

- Formålet
- Virkeområde
- Roller og ansvar ved utkontraktering
- Nærmere om hva som anses som utkontraktering i et livselskap, herunder hva som anses som viktige og kritiske tjenester
- Styring og kontroll ved kjøp av viktige og kritiske tjenester
- Meldeplikt og rapportering
- Krav til oppdragsavtalen
- Beredskapsplan
- Kontroll av oppdragstakers virksomhet
- Tilleggskrav for IT-tjenester
- Henvisning til andre relevante dokumenter
- Dokumenthistorikk.

Utkontraktering av kritiske eller viktige funksjoner eller oppgaver

- Drift / forvaltning av selskapets IT-systemer

- Forvaltning av selskapets investeringsmidler – konsernintern utkontraktering
- En del kontoradministrative tjenester – konsernintern utkontraktering
- Nøkkelfunksjoner i henhold til Solvens II; risikostyringsfunksjon, aktuarfunksjon, compliancefunksjon og internrevisjonsfunksjon – konsernintern utkontraktering.

B.8 Hensiktsmessighet

Systemet for risikostyring og internkontroll, slik det er organisert og operasjonalisert, anses hensiktsmessig for KLP Bedriftspensjons virksomhet i forhold til arten, omfanget og kompleksiteten av risikoene.

B.9 Andre opplysninger

Ingen andre opplysninger.

C. Risikoprofil

C.1 Forsikringsrisiko

Innenfor tjenestepensjon er den beste sikring mot tap å ha solide sikkerhetsmarginer i pristariffene for risiko, KLP Bedriftspensjon AS søker å styre forsikringsvirksomheten slik at risikoen for tap på forsikringsrisiko begrenses mest mulig innenfor den ramme at selskapets forsikringstilbud også må holdes på et konkurransedyktig nivå.

Selskapet tilbyr risikopensjonsordninger (risikopensjon uten fripoliserett) som normalt er knyttet til innskuddspensjonsordningene. Disse dekningene domineres av uførerisiko. Risiko knyttet til ytelsesordningene (garanterte produkter) er normalt med fripoliserett og omfattes av opplevelsesrisiko, uførerisiko og dødelighetsrisiko.

Opplevelsesrisiko

Risikoen for økt levetid er KLP Bedriftspensjon AS sin største forsikringsrisiko og dette gjelder både i forhold til de interne vurderingene og etter standardmetoden i regelverket. Dette er en risiko som først og fremst er knyttet til risikodekninger med fripoliserett som tilbys innenfor garanterte pensjonsprodukter.

Uførerisiko

Risiko for økt uførhet gir et relativt begrenset tapspotensiale, og er således av begrenset betydning både i beregningen av kapitalbehov etter interne vurderinger og etter standard metoden i regelverket. Det vil imidlertid være den dominerende risikoen i risikopensjoner uten fripoliserett, og det største tapspotensialet for egenkapitalen regnskapsmessig.

Dødelighetsrisiko

Selskapets forsikringsforpliktelser omfatter utbetaling ved både død og overlevelse. Død og overlevelse er knyttet til de samme personer. Under Solvens II kan derfor risikoen nettes for dødelighet opp mot risikoen for langt liv, og dermed reduseres dødelighetsrisikoen til 0.

Avgangsrisiko

Avgangsrisikoen fremkommer som tap på eiers kapital ved umiddelbar frivillig avgang eller opphør. For produkter med gode resultater vil dette medføre kapitalkrav for avgangsrisiko, da fremtidig forventet resultat til eier vil reduseres. Med dagens rentenivå, vil beste estimat av forpliktelsene være langt høyere enn bokførte verdi og vil dermed ikke gi noe kapitalkrav med en økning av avgang. I dagens marked er det imidlertid ikke noe flyttemuligheter for ytelsesordninger og fripoliser.

C.1.1 Måling av risiko

Oppfølging av forsikringsrisiko foretas månedlig via rapporter med grunnleggende risikoposteringer fra medlemssystem. Full analyse inklusiv beregning av risikoresultat foretas som ledd i en årlig prosess. Analysen består av statistisk bearbeiding av relevante data i medlemsbestanden med tanke på måling av utviklingen i dødelighet og uførhet, for dermed å kunne fastsette et beste estimat for hvordan man mener utviklingen vil være i de kommende årene.

C.1.2 Styring av risiko

Risikopensjonsordninger

Risikopensjonsordninger (risikopensjon uten fripoliserett) er uten overskuddsdeling og et eventuelt negativt resultat må i sin helhet dekkes av egenkapitalen. Imidlertid har Finanstilsynet slått fast at forsikringsrisiko etter at forsikringstilfellet er inntruffet også for disse skal behandles som for ytelsespensjon. Spesielt vil overskudd for reaktivering gå til forsikringskollektivet og ikke eier. Fra om med 2019 ble uføredekninger uten fripoliseoppbygging lagt om til å være med overskuddsdeling som for risikodekninger med fripoliseopptjening dvs. hele risikoresultatet blir med overskuddsdeling og alt overskuddet går til forsikringstaker.

Risikopremie for disse ordningene belastes årlig og det opptjenes ingen rettigheter. Det betyr at KLP Bedriftspensjon AS kan endre pristariffene hvis resultatene tilsier dette og få full effekt fra det tidspunkt prisendringen gjøres. Denne muligheten reduserer tapspotensialet for disse ordningene.

I tillegg er det for dette produktet innført risikoklasser slik at prisen skal gjenspeile uførerisiko for ansatte i den enkelte bedrift. Det betyr at vi kan prise risiko bedre ved avgivelse av tilbud og endre pris på etablerte kunder eller kundegrupper hvis resultatene tilsier dette. Vi kan også velge å ikke gi tilbud til virksomheter som representerer en uforholdsmessig høy risiko.

Ytelsespensjonsordninger

For ytelsespensjon og fripoliser medførte innføringen av dødelighetsgrunnlaget K2013 en betydelig sikring mot tap på risiko knyttet til overlevelse.

For ytelsespensjon og fripoliser vil også et eventuelt negativt risikoresultat innen risikofellesskapet kunne belastes risikoutjevningfondet. Dersom et negativt risikoresultat ikke i sin helhet kan dekkes av risikoutjevningfondet, må det resterende dekkes av egenkapitalen. For risikofellesskapet fripoliser kan i tillegg et negativt risikoresultat dekkes av renteresultatet.

Maksimal utnyttelse av risikoutjevningfondets muligheter begrenser forsikringsselskapenes tapspotensiale på forsikringsrisiko, avhengig av fondets størrelse.

KLP Bedriftspensjon AS har begrenset sin forsikringsrisiko på ytelsespensjon og fripoliser ved at det ikke gis tilbud på nye kontrakter. Forsikringsrisiko for disse produktene vil derfor ikke øke som følge av vekst ved tilflytting.

C.1.3 Reassuranse

Risikoavlastning kan oppnås gjennom reassuranse. Omfanget av reassuranseavdekninger vurderes i forhold til selskapets risikobærende evne og produktenes karakter.

KLP Bedriftspensjon AS har en katastrofereassuranseavtale som dekker inntil 20 millioner kroner utover selskapets egenregning på 5 millioner kroner, dersom det som følge av én og samme hendelse påløper erstatninger utover 5 millioner kroner. Avtalen sikrer KLP Bedriftspensjon AS mot vesentlig tap som følge av katastrofepregede begivenheter av større omfang. Avtalen kan fornyes én gang i løpet av dekningsperioden slik at total dekning er maksimalt 40 millioner kroner.

C.2 Markedsrisiko

Markedsrisikoen i KLP Bedriftspensjon AS oppstår i forvaltningen av pensjonsmidler med rentegaranti (kollektivporteføljen) og egenkapitalen i selskapet. Målet i den langsiktige forvaltningen er å sette sammen en portefølje som i forhold til selskapets forpliktelser reduserer sannsynligheten for store trekk på egenkapitalen, gitt en avkastning tilsvarende eller nær garantert rente.

For å støtte opp om disse målene er det etablert følgende prinsipper i kapitalforvaltningen:

- Langsiktig investeringsperspektiv
- Bredt sammensatte porteføljer
- Stor grad av effisiente markeder og fokus på kostnadseffektiv forvaltning
- Aktivt samfunnsansvar

Selskapets markedsrisiko består av aksjerisiko, eiendomsrisiko, kredittrisiko, renterisiko (inkludert motpartsrisiko), konsentrasjonsrisiko og valutarisiko.

Aksjer

Aksjeforføljen i kollektivporteføljen inneholder både norsk eksponering, global eksponering og eksponering i fremvoksende markeder. Forvaltningen skjer utelukkende gjennom aksjefond forvaltet av KLP Kapitalforvaltning AS.

I selskapsporteføljen settes investeringsbegrensninger i forhold til total forvaltningskapital i selskapsporteføljen. Aksjeforføljen består også her av ulike aksjefond.

Både kollektivporteføljen og selskapsporteføljen har lav markedsrisiko fra aksjer på grunn av at aksjeeksponeringen er lav.

Eiendom

Selskapets portefølje av eiendom forvaltes i datterselskapet KLP Bedriftspensjon Eiendom AS. Investeringene i eiendom er i Norge. Det legges vekt på lange leiekontrakter med solide motparter.

Det er ingen eiendomseksponering i selskapsporteføljen.

Renter

Forsikringsforpliktelsene har lang durasjon, men det er ikke samme durasjon i investeringene. Dette skyldes blant annet at slike investeringer er mindre tilgjengelige.

Vedvarende lave renter vil være en stor utfordring for selskapets evne til å oppfylle den årlige rentegarantien.

Risiko for at selskapet ikke oppnår avkastning over den garanterte avkastningen er redusert innenfor de nærmeste år ved at en betydelig andel av renteinvesteringene føres til amortisert kost i regnskapene.

Annet

De grunnleggende prinsipper for kapitalforvaltningen nevnt over, kombinert med forvaltningsmandater og rammer som begrenser eksponering mot enkeltutstedere, innebærer at selskapets konsentrasjonsrisiko er begrenset.

KLP Bedriftspensjon AS valutasikrer alle globale renteporteføljer, med mens global aksjeportefølge har en sikringsgrad rundt 60 prosentunntak av en mindre andel ikke-valutasikrede globale aksjefond (som utgjør rundt 1 prosent av totalporteføljen). Selskapet har derfor begrenset valutarisiko.

C.2.1 Måling av risiko

De til enhver tid gjeldende risikomål følges jevnlig opp og rapporteres på hvert styremøte. Risikoen måles både mot årets slutt og med rullerende ett års horisont.

Det utarbeides årlige rammer for aktivaallokering, renterisiko, kredittrisiko og valutarisiko.

Alle investeringer skal kunne registreres, måles og rapporteres i henhold til enhver tid gjeldende eksterne og interne retningslinjer for risikoovervåking og rapportering. Dette innebærer at selskapet ikke skal handle instrumenter uten at man har utviklet kompetanse og systemer som sikrer en forsvarlig oppfølging.

C.2.2 Styring av markedsrisiko

Risikoen i kollektivporteføljen settes sammen slik at risikoen for trekk på egenkapitalen som følge av negativt renteresultat er lav. Det fastsettes årlige investeringsrammer for de ulike aktivaklasser og porteføljesammensetningen for hver enkelt aktivaklasse er som hovedregel godt diversifiserte porteføljer slik at den usystematiske risikoen er svært begrenset.

C.3 Kredittrisiko

Kreditt- og motpartsrisiko er en del av markedsrisikoen og inngår på tilsvarende måte som øvrige markedsrisiko i de ulike risikovurderinger og analyser som gjennomføres.

C.3.1 Måling og styring av kredittrisiko

Kredittrisiko klassifiseres minst årlig etter land, kredittrating og sektorer.

Vurderinger av tapsavsetninger/verdsettelse og mislighold gjøres i tråd med gjeldende regnskapsprinsipper.

Det utarbeides i tillegg kredittrammer på konsernnivå for all kreditteksponering før investering foretas og disse fastsettes av egen kredittkomité. Dette sammen med krav til diversifisering i mandatene, sikrer at porteføljer uten bredt sammensatte indekser (for eksempel anleggsporefoljen og norske obligasjonsporteføljer) har begrenset usystematisk risiko.

KLP-konsernets kreditteksponering mot motparter måles mot vedtatte rammer gitt av leder av kredittkomiteen. Rammene er gjenstand for årlig gjennomgang, og følges opp gjennom året ved kvartalsvise møter.

Rammene for norsk kreditt er i hovedsak basert på interne kredittvurderinger. Kredittgivning mot utenlandske låntakere er i stor grad basert på eksterne kredittratinger fra anerkjente ratingbyråer.

C.4 Likviditetsrisiko

Behovet for likvide midler i KLP Bedriftspensjon AS for å dekke løpende forpliktelser er først og fremst knyttet til utbetaling av pensjoner og dekning av løpende driftskostnader. Selskapets likviditetsbehov dekkes normalt av kvartalsvise innbetalinger fra kundene.

KLP Bedriftspensjon AS har en likviditetsportefølje som skal kunne møte løpende utbetalinger. Denne skal i en normalsituasjon ha tilstrekkelige midler til at selskapet unngår å måtte frigjøre midler fra andre porteføljer til forventede utbetalinger. Som følge av at ca. 40 prosent av selskapets midler er plassert i likvide fondsandeler ansees likviditetsrisikoen som begrenset.

C.4.1 Måling og styring av likviditetsrisiko

KLP Bedriftspensjon AS har en egen likviditetsstrategi som omfatter måling, styring og beredskapsplan knyttet til likviditetsrisikoen.

Likviditetsrisiko forstås her som risikoen for at selskapet ikke kan innfri sine løpende forpliktelser ved forfall uten betydelige merkostnader. Risikoen knytter seg først og fremst til kostnader ved frigjøring av midler. Likviditetsbehov som kan oppstå som følge av flytting vil også være en del av den samlede vurderingen.

KLP Bedriftspensjon AS har som mål å ha likvide midler som er større eller lik tre måneders likviditetsbehov. I situasjoner hvor det ikke er tilstrekkelige likvide midler til å dekke likviditetsbehovet, må midler frigjøres fra øvrige porteføljer, eller hentes inn på annen måte. Beredskapsplanen trer i kraft dersom det har oppstått et ekstraordinært likviditetsbehov, og likviditeten har falt under visse definerte nivåer.

C.5 Operasjonell risiko

I KLP Bedriftspensjon AS som i morselskap Kommunal Landspensjonskasse for øvrig, defineres operasjonell risiko som

"Risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil, eller eksterne hendelser".

KLP Bedriftspensjon AS gjennomfører årlig en prosess for risikostyring og internkontroll hvor lederne i selskapet identifiserer operasjonelle risikoer innen sine ansvarsområder. Sannsynlighet og konsekvens vurderes for hver risiko og det vurderes om risikoene er akseptable eller om det må/bør iverksettes risikoreducerende tiltak. Tiltak som er identifisert tidligere følges opp og inngår i vurderingene. De identifiserte risikoene sammenstilles for selskapet og inngår i konsernets liste. Risikostyringsfunksjonen fasiliterer prosessen og rapporterer resultatene til ledelsen og styret. Strategisk risiko og omdømmerisiko vurderes særskilt.

Internkontrollprosessen suppleres med en verdsettelse av de vesentligste operasjonelle risikoene. I selskapets egenvurdering gjøres en beregning av kapitalbehov for operasjonell risiko basert på verdsettelsen. Dette kapitalbehovet har hatt en relativt stabil utvikling og er vesentlig lavere enn det som beregnes regulatorisk med standardformelen.

De operasjonelle risikoene med størst bidrag til kapitalbehovet anses å være:

- Feil i tilbudsregninger, etablering av avtaler og pensjonsoppgjør samt etterlevelse av personvern og informasjonssikkerhet

Selskapet anser operasjonell risiko å være på samme nivå som fjorårets og akseptabel.

C.6 Andre vesentlige risikoer

Andre vesentlige risikoer som er avdekket i gjennomgang av prosess for risikostyring og internkontroll er av strategiske typen og disse anses som ikke akseptable. Disse er følgende:

- Vesentlig økning i konsernfordelte kostnader, som i tillegg medfører for lite ressurser til forretningsutvikling
- Kundebetjeningen er ikke helhetlig i konsernet (produktstyrt)

C.7 Andre opplysninger

Alle vesentlige opplysninger om foretakets risikoprofil anses dekket i det foregående.

D. Verdsetting for solvensformål

D.1 Eiendeler

Verdsetting av de ulike eiendelsklassene under henholdsvis Solvens II og finansregnskap er sammensatt som følger:

Eiendelsklasse (tall i millioner kroner)	Solvens II 2019	Regnskap 2019	Solvens II 2018	Regnskap 2018
Investeringer i tilknyttede foretak, herunder deltakerinteresser	207,8	207,8	202,3	202,3
Obligasjoner	1 742,5	1 672,4	1 632,1	1 605,4
Verdipapirfond mv.	306,6	306,6	350,8	350,8
Eiendeler knyttet til kontrakter med investeringsvalg	4 520,8	4 520,8	3 396,5	3 396,5
Immaterielle eiendeler	-	11,8	-	14,1
Utsatt skattefordel	-	-	-	-
Andre eiendeler	59,9	59,9	32,0	32,0
Totalt	6 837,9	6 779,3	5 613,8	5 601,1

Følgende verdsettelsesprinsipper benyttes for de ulike aktivaklassene:

D.1.1 Investeringer i tilknyttede foretak, herunder deltakerinteresser

Verdsettelse Solvens II:

Investeringer i tilknyttede foretak, herunder deltakerinteresser, vurderes til virkelig verdi. Virkelig verdi er estimert å tilsvare netto eiendeler og gjeld i datterforetaket vurdert til virkelig verdi.

KLP Bedriftspensjon AS sin investering i denne type foretak er i sin helhet knyttet til fast eiendom. Eiendomsinvesteringer er organisert gjennom eget datterforetak som utelukkende har til hensikt å investere i fast eiendom.

Eiendomsinvesteringene verdsettes ut i fra en konsernintern verdsettelsesmodell ettersom det ikke anses å være et aktivt marked med observerbare priser i eiendomsmarkedene KLP Bedriftspensjon AS investerer i. For å kvalitetssikre verdsettelsesmodellen takseres regelmessig et utvalg av eiendomsmassen til konsernet av eksterne, uavhengige og kvalifiserte aktører. Ved vesentlig avvik fra egen vurdering av virkelig verdi analyseres differansene og verdsettelsesmodellens parametere justeres dersom dette viser seg nødvendig.

Verdsettelse Regnskap:

Investeringer i tilknyttede foretak, herunder deltakerinteresser, er vurdert etter egenkapitalmetoden. Dersom datterforetakets regnskap er utarbeidet med grunnlag i andre prinsipper enn KLPs regnskapsprinsipper, omarbeides datterforetakets regnskap til KLPs prinsipper før KLPs resultatandel inntas i regnskapet. For verdsettelse av investeringseiendom i eiendomsdatterselskapene, benyttes samme prinsipp som beskrevet under solvens II-balansen.

D.1.2 Obligasjoner

Verdsettelse Solvens II:

Investeringer i obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning er verdsatt til virkelig verdi. Virkelig verdi skal være en representativ pris basert på hva tilsvarende eiendel ville vært omsatt for ved normale markedsbetingelser og forhold. Et finansielt instrument anses som notert i et aktivt marked dersom noterte kurser er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse kursene representerer faktiske og regelmessige forekommende transaksjoner på armlengdes avstand.

Dersom markedet for verdipapiret ikke er aktivt, eller verdipapiret ikke er notert på børs eller tilsvarende, benytter konsernet verdsettelsesteknikker for å fastsette virkelig verdi. Disse baseres blant annet på informasjon om nylige gjennomførte transaksjoner på forretningsmessige vilkår, henvisning til omsetning av lignende instrumenter og prising ved hjelp av eksternt innhentede rentekurver og rentedifferansekurver. Estimatenes bygger i størst mulig grad på eksterne observerbare markedsddata, og i liten grad på selskapsspesifikk informasjon.

Verdsettelse Regnskap:

Investeringer i obligasjoner er verdsatt til amortisert kost. Dette gir en verdsettelse som er 70,1 millioner kroner lavere enn virkelig verdi som er verdien i solvens II-balansen.

Finansielle instrumenter måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente metode. Internrenten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer over forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte transaksjonskostnader samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Amortisert kost er nåverdien av disse kontantstrømmene neddiskontert med internrenten.

Verdipapirer målt til amortisert kost nedskrives dersom det foreligger verdiforringelse i form av en observert tapshendelse. Nedskrevet verdi beregnes ved å neddiskontere ny, forventet kontantstrøm.

D.1.3 Verdipapirfond m.v.

Solvens II verdsettelsen er lik regnskapsverdsettelsen:

Andeler i verdipapirfond verdsettes til virkelig verdi. Virkelig verdi skal være en representativ pris basert på hva tilsvarende eiendel ville vært omsatt for ved normale markedsbetingelser og forhold.

En verdipapirfondsandel anses som notert i et aktivt marked dersom noterte kurser er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse kursene representerer faktiske og regelmessige forekommende transaksjoner på armlengdes avstand.

Dersom markedet for verdipapirfondsandelen ikke er aktivt, eller andelen ikke er notert på børs eller tilsvarende, benyttes verdsettelsesteknikker for å fastsette virkelig verdi. Disse baseres blant annet på informasjon om nylige gjennomførte transaksjoner på forretningsmessige vilkår og henvisning til omsetning av lignende instrumenter. Estimatenes bygger i størst mulig grad på eksterne observerbare markedsdata, og i liten grad på selskapsspesifikk informasjon.

D.1.4 Eiendeler knyttet til kontrakter med investeringsvalg

Solvens II verdsettelsen er lik regnskapsverdsettelsen:

Eiendeler knyttet til kontrakter med investeringsvalg består av andeler i verdipapirfond. Disse verdsettes til virkelig verdi, se beskrivelsen i punkt D.1.3.

D.1.5 Immaterielle eiendeler

Verdsettelse solvens II:

Immaterielle eiendeler er vurdert til null. Under Solvens II verdsettes immaterielle eiendeler til null med mindre eiendelen kan selges separat og selskapet kan godtgjøre en markedsverdi for den.

Verdsettelse regnskap:

Immaterielle eiendeler er regnskapsmessig vurdert til kost, og avskrives lineært over antatt brukstid. Minst årlig vurderes det om gjenvinnbart beløp minst tilsvarer bokført verdi. Dersom gjenvinnbart beløp er lavere enn bokført verdi, nedskrives verdien til gjenvinnbart beløp.

D.1.6 Utsatt skattefordel

Verdsettelse Solvens II:

Utsatt skatt slik det rapporteres på Solvens II-balansen splittes i en utsatt skattefordel på 0,0 millioner kroner, som representerer største forskjellen i posten andre eiendeler i tabellen over, og en utsatt skatteforpliktelse på 0,0 millioner kroner.

Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det kan sannsynliggjøres at foretaket vil ha tilstrekkelig skattemessig overskudd til å nyttiggjøre seg skattefordelen i fremtiden. Ved vurdering av sannsynlighet legges det vekt på historisk inntjening og forventet fremtidig skattemessig inntekt.

Utsatt skattefordel er ikke balanseført i Solvens II da det ikke kan sannsynliggjøres at den blir benyttet.

Verdsettelse regnskap:

Utsatt skattefordel er i regnskapet oppført med 0 kroner. Dette representerer nominell verdi på 72 millioner kroner med fratrukk for nedvurdering av den andelen som antas å ikke kunne utnyttes og således ikke ha noen verdi. Nominell verdi er beregnet med utgangspunkt i forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig tidfesting av verdiendring på eiendeler og gjeld. I den grad disse forskjellene vil reverseres på et senere tidspunkt, oppstår det utsatt skatteforpliktelse (regnskapsmessig inntekt tas før skattemessig inntekt) eller utsatt skattefordel (skattemessig inntekt tas før regnskapsmessig inntekt).

Midlertidige forskjeller utlignes mot hverandre i den grad de antas å reversere innenfor samme tidsrom og forskjellene kan utlignes gjennom konsernmessige disposisjoner. Netto midlertidige forskjeller som innebærer at foretaket har forskuttet skattemessig inntekt/utsatt skattemessig fradrag er regnskapsført som utsatt skattefordel.

D.1.7 Andre eiendeler

Verdsettelse Solvens II:

I "Andre eiendeler" inngår fordringer og eiendeler som ikke er tidligere omhandlet. Disse er vurdert til virkelig verdi.

Verdsettelse Regnskap:

Øvrige fordringer og eiendeler er i regnskapet verdsatt til virkelig verdi, nominell verdi eller kost (dvs. anskaffelseskost med fradrag for av- og nedskrivninger).

D.2 Forsikringstekniske avsetninger

Forsikringsforpliktelser vedsettes ulikt under Solvens II og i finansregnskapet. Under Solvens II omtales forsikringsforpliktelsene som forsikringstekniske avsetninger, og i finansregnskapet omtales de som forsikringsmessige avsetninger.

D.2.1 Verdien av forsikringstekniske avsetninger, grunnlag, metoder og forutsetninger

Under Solvens II verdsettes alle eiendeler og forpliktelser til markedsverdi, også kalt virkelig verdi. De forsikringstekniske avsetningene under Solvens II består av beste estimat pluss en risikomargin. Beste estimat består av garanterte ytelser (markedsverdien av de garanterte forpliktelsene) og diskresjonære ytelser (forventet verdi av fremtidig overskuddsdeling). Verdien av beste estimat beregnes som summen av fremtidige kontantstrømmer av alle inn- og utbetalinger som forventes innenfor kontraktens grense, det sannsynlighetsvektede gjennomsnitt av fremtidige kontantstrømmer. Kontantstrømmene er estimert for de neste 40 årene med en beregnet restverdi i år 40.

Alle forventede inn- og utbetalinger knyttet til virksomheten medregnes i beregningene, dog slik at fremtidige premier knyttet til fremtidig opptjening ikke inngår i kontantstrømmene. Avsetningene inkluderer forventet fremtidig overskudd som skal tildeles kunden, verdien av rentegarantien, fortjenesteelement i administrasjonspremien samt verdien av egenkapitaltilskudd. Ved diskontering av kontantstrømmene benyttes den risikofri markedsrente i form av en rentekurve med volatilitetsjustering gitt av EIOPA.

Forutsetningene i beste estimat ligger på samme nivå som forutsetninger i pristariffene uten aktuarielle sikkerhetspåslag. For beregning av beste estimat for langt liv og død benyttes pristariffen K2013 uten sikkerhetspåslag. Pristariffen K2013 er basert på felles bransjedata og vurderinger av Finanstilsynet. For beregning av beste estimat for uførhet og reaktivering, benyttes uføretariffen basert på egne data uten sikkerhetspåslag. Tariffen for langt liv og død under beste estimat, ble oppdatert per 01.01.2018 basert på egne erfaringer og gjenspeiler den observerte utviklingen i bestanden. Utover dette, er det ikke gjort vesentlige endringer i forutsetningene ved beregning av de forsikringstekniske avsetningene i løpet av 2018. Forutsetningene vurderes årlig og oppdateres ved behov.

Som følge av usikkerhet i beste estimat, legges det til en risikomargin. Denne er ment å dekke kostnadene ved å stille risikokapital til rådighet (tellende ansvarlig kapital). Risikomarginen beregnes som nåverdien av kapitalkostnaden, ved å holde risikokapital lik solvenskapitalkravet, som oppstår ved å overta porteføljen. Risikomarginen beregnes ut fra forsikringsrisiko, motpartsrisiko og operasjonell risiko og er i henhold til metode 2 i Solvens II regelverket.

KLP benytter overgangsregler for beregning av forsikringstekniske avsetninger i henhold til Solvens II-direktivet i artikkel 308d³. Effekten beregnes som differansen mellom de

³ <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2014/51/oj>

forsikringstekniske avsetningene (sum beste estimat og risikomargin) og summen av premiereserve, tilleggsavsetninger, kursreguleringsfond og premiefond og erstatningsavsetninger. Effekten avtrappes lineært ved begynnelsen av hvert år fra 100 prosent 1. januar 2016 til 0 prosent 1. januar 2032. I tillegg er det gitt et gulv for verdsettelsen som begrenser effekten av overgangsregelen.

Tall for de forsikringstekniske avsetningene per 31.12.2018 og 31.12.2019 er gitt i tabellen under.

Forsikringstekniske avsetninger (Millioner kroner)	31.12.2018	31.12.2018 (Regnskap)	31.12.2019	31.12.2019 (Regnskap)
Ytelsespensjon (kontraktsfastsatte)		1 683,8		1 743
Beste estimat	1 546,9		1 653	
Risikomargin	62,4		70	
Risikopensjon				
Beste estimat	98,7		67	
Risikomargin	4,0		3	
Investeringsvalgporteføljen		3 396,4		4 892
Beste estimat	3 381,7		4 882	
Risikomargin	21,7		30	
Sum	5 115,4	5 080,2	6 705	6 635

D.2.2 Usikkerhet knyttet til verdien av forsikringstekniske avsetninger

Ved anvendelse av komplekse kontantstrømmodeller som i KLP Bedriftspensjon AS sin ALM-modell for å verdsette forpliktelse og beregne tilgjengelig kapital og kapitalkrav, vil det alltid hefte noe usikkerhet rundt resultatene. Resultatene er følsomme for de antakelser, valg av metoder og bearbeidelse av input som er foretatt i forkant av hver beregning. Slike antakelser vurderes fortløpende av aktuarfunksjonen og gjennomgås minst årlig i selskapets Risikostyringskomite for å sikre at de fortsatt reflekterer selskapet og dets strategier på en hensiktsmessig måte.

Rentekurven, som er gitt av EIOPA, er basert på en del forutsetninger som er usikre, herunder metodikk for ekstrapolering, tidsperiode for å nå langsiktig rente, nivå på langsiktig rente og nivå på volatilitetsjustering. Som en del av ORSA-prosessen gjennomføres følsomhetsanalyser for verdien av solvenskapitalen og kapitalkravene for endrede forutsetninger blant annet knyttet til renter. Hensikten er blant annet å øke forståelsen rundt følsomheten i beregningene.

D.2.3 Verdien av forsikringsmessige avsetninger, grunnlag, metoder og forutsetninger

I finansregnskapet består avsetningene av premiereserve, tilleggsavsetninger, kursreguleringsfond, øvrige avsetninger til forsikringsfond og andre tekniske avsetninger. Beregning av premiereserve i finansregnskapet tar utgangspunkt i nåverdien av inn- og utbetalinger ved bruk av samme forutsetninger som i premieberegningssgrunnlaget. Nåverdien beregnes med en diskonteringsrente lik garantert rente på tidspunktet for opptjeningen gjennom den enkelte forsikringskontrakts løpetid.

Verdsettelsen av de forsikringsmessige avsetninger i finansregnskapet er deterministisk. Videre benyttes de biometriske forutsetningene i det til enhver tid gjeldende premieberegningssgrunnlaget. Biometriske forutsetninger omfatter dødelighet, uførhet og

reaktivering. Forutsetningene inneholder sikkerhetsmarginer i forhold til det man vurderer som et beste estimat. For langt liv/død benyttes pristariffen K2013. For uførhet benyttes KLP Bedriftspensjon AS sin egen pristariff. Pristariffene er meldt Finanstilsynet.

D.2.4 Motsvarsjusteringen

KLP Bedriftspensjon AS anvender ikke motsvarsjusteringen omtalt i artikkel 77b i Solvens II-direktivet (2009/138/EF).

D.2.5 Volatilitetsjusteringen

KLP Bedriftspensjon AS anvender volatilitetsjusteringen omtalt i artikkel 77d i Solvens II-direktivet.

KLP Bedriftspensjon AS anvender volatilitetsjusteringen omtalt i artikkel 77d i Solvens II-direktivet. Volatilitetsjusteringen gir et påslag i den risikofrie markedsrenten. Det betyr at forpliktelsene blir lavere enn de ville blitt uten denne justeringen. Effekten er avhengig av størrelsen på påslaget. Justeringen per 31.12.2018 utgjør et rentepåslag på 0,42 prosentpoeng de ti første årene.

Tabellen under viser effekten av at volatilitetsjusteringen endres til null fordelt på beløpet for forsikringstekniske avsetninger, solvenskapitalkravet, minstekapitalkravet, basiskapitalen og den tellende basiskapitalen som kan inngå i dekingen av minstekapitalkravet og solvenskapitalkravet. Det fremkommer av tallene at dette medfører en økning i forsikringstekniske avsetninger, solvenskapitalkravet og minstekapitalkravet, mens basiskapitalen reduseres. Videre fremkommer det av tallene at det midlertidige fradraget henholdsvis reduserer den tellende basiskapitalen som inngår i dekingen av solvenskapitalkravet og minstekapitalkravet.

Effekt av at volatilitetsjusteringen endres til null (millioner kroner)	31.12.2018	31.12.2019
Forsikringstekniske avsetninger	12,6	47,8
Solvenskapitalkravet	27,5	26,0
Minstekapitalkravet	12,4	11,7
Basiskapitalen	-39,7	-40,4
Tellende basiskapital SCR	-39,7	-40,4
Tellende basiskapital MCR	-39,7	-40,4

D.2.6 Overgangsbestemmelsene om risikofri rentekurve

KLP Bedriftspensjon AS anvender ikke overgangsbestemmelsene om risikofri rentekurve omtalt i artikkel 308c i Solvens II-direktivet.

D.2.7 Overgangsregelen for forsikringstekniske avsetninger

KLP Bedriftspensjon AS anvender det midlertidige fradraget gitt ved overgangsregelen for forsikringstekniske avsetninger omtalt i artikkel 308d i Solvens II-direktivet.

Tabellen under viser effekten av ikke å anvende fradraget fordelt på beløpet for forsikringstekniske avsetninger, solvenskapitalkravet, minstekapitalkravet, basiskapitalen og den tellende basiskapitalen som kan inngå i dekingen av minstekapitalkravet og solvenskapitalkravet. Det fremkommer av tallene at dette medfører en økning i forsikringstekniske avsetninger og solvenskapitalkravet, mens basiskapitalen minsker. Videre

fremkommer det av tallene at det midlertidige fradraget minsker den tellende basiskapitalen som inngår i dekingen av både solvenskapitalkravet og minstekapitalkravet.

Effekt av at midlertidig fradrag (millioner kroner)	31.12.2018	31.12.2019
Forsikringstekniske avsetninger	246,5	244,4
Solvenskapitalkravet	0,6	0,6
Minstekapitalkravet	0,3	0,3
Basiskapitalen	-246,5	-244,4
Tellende basiskapital SCR	-246,5	-244,4
Tellende basiskapital MCR	-246,5	-244,4

D.2.8 Diverse

D.2.8.1 Reassuranse

For å begrense risikoen knyttet til katastrofer, har KLP Bedriftspensjon AS inngått en reassuranseavtale. Avtalen dekker risikoen, utover en nedre grense, knyttet til katastrofehendelser med tre eller flere dødsfall eller uføretilfeller per katastrofe (begrenset til to katastrofer årlig). Det er også en øvre grense for utbetaling fra reassurandør så den reassurerte størrelsen er av begrenset størrelse.

D.2.8.2 Vesentlige endringer i forutsetninger

Tariffen som benyttes ved beregning av garanterte ytelser under Solvens II ble endret i alle risikofelleskapene per 01.01.2018.

Medlemmene i KLP sine allmenne risikofelleskap lever kortere enn tidligere analyser har vist. Tariffen for garanterte ytelser har endret dødelighetsgrunnlag slik at beste estimat for garanterte ytelser for langt liv er redusert (lever kortere). Dødelighetsgrunnlaget i pristariffen for beregning av premie og premiereserve for alderspensjon følger minimumsgrunnlaget K2013, gitt av Finanstilsynet, som tidligere.

D.3 Andre forpliktelser

Tabellen under viser fordelingen av andre forpliktelser i millioner kroner.

Andre forpliktelser	Solvens II 2019	Regnskap 2019	Solvens II 2018	Regnskap 2018
Pensjoner egne ansatte	9,7	9,7	8,7	8,7
Utsatt skatteforpliktelse	-	-	-	-
Andre forpliktelser	12,3	12,3	10,0	10,0
Totalt	22,0	22,0	18,7	18,7

D.3.1 Pensjoner egne ansatte:

Pensjoner egne ansatte er verdsatt likt i Solvens II og i regnskapet.

Selskapets ansatte har en ytelsesbasert pensjonsforpliktelse. Hoveddelen er dekket gjennom offentlig tjenestepensjon i Kommunal Landspensjonskasse ved medlemskap i Fellesordningen for kommuner og bedrifter (Fellesordningen). Øvrig forpliktelser er også ytelsesbasert, men dekkes over driften.

Forpliktelsen inngår i Solvens II-balansen med nåverdien av forpliktelsen på balansedagen, med fradrag for virkelig verdi av pensjonsmidlene. Bruttoforpliktelsen er beregnet med

lineærmetoden. Bruttoforpliktelsen diskonteres til nåverdi ved bruk av rentene på norske høykvalitetsobligasjoner.

Tabellen under viser pensjonsforpliktelsene i millioner kroner:

Pensjonsordningens over-/underfinansiering (2019)	Fellesordningen	Over drift	Total
Nåverdi av den ytelsesbaserte forpliktelsen	26,7	1,6	28,3
Virkelig verdi av pensjonseiendelene	21,9	-	21,9
Netto pensjonsforpliktelse	4,8	1,6	6,4

Pensjonsordningens over-/underfinansiering (2018)	Fellesordningen	Over drift	Total
Nåverdi av den ytelsesbaserte forpliktelsen	26,8	1,5	28,3
Virkelig verdi av pensjonseiendelene	19,7	0	19,7
Netto pensjonsforpliktelse	7,2	1,5	8,7

Pensjonsmidlene er basert på virkelig verdi av følgende eiendeler:

Pensjonsmidlenes sammensetning	Andel (2019)	Andel (2018)
Aksjer i eiendomsdatterselskaper	12,4	12,7
Aksjer og andeler	12,5	21,4
Utlån	25,9	12,1
Rentebærende verdipapirer	49,3	53,8
Totalt	100,0	100

D.3.2 Utsatt skatt

Solvens II:

Se omtale under pkt. D.1.6.

Regnskap:

Utsatt skatt er nettet mot utsatt skatteforpliktelse. Nettoen er utsatt skattefordel som ikke er balansert, se omtale under pkt. D.1.6.

D.3.3 Andre forpliktelser

Disse forpliktelsene er verdsatt til virkelig verdi både i regnskapet og på Solvens II-balansen.

D.4 Alternative verdsettelsesmetoder

Opplysninger om alternative verdsettelsesmetoder er gitt i avsnitt D.1 og D.3.

D.5 Andre opplysninger

Alle vesentlige opplysninger om verdsettingen anses dekket i det foregående.

E. Kapitalforvaltning

E.1 Ansvarlig kapital

Kapitalstyring

Det utarbeides årlig en kapitalplan hvor mål for kapitaldekning fastsettes for planperioden som normalt er fem år. Hvilke tiltak som kan eller skal iverksettes ved blir videre diskutert. I inneværende planperiode har KLP Bedriftspensjon AS mål om å ha et langsiktig mål om solvenskapitaldekning på 150 prosent etter utløp av overgangsregler. Selskapet benytter overgangsregelen for forsikringstekniske avsetninger, og setter mål for kapitaldekning med bruk av denne. Solvenskapitaldekning rapporteres med og uten bruk av overgangsregel i notene til selskapets regnskap. Morselskapet Kommunal Landspensjonskasse har intensjon om å tilføre KLP Bedriftspensjon AS tilstrekkelig og nødvendig solvenskapital.

Kapitalgrupper

Forsikringsforetakets ansvarlige kapital skal inndeles i tre kapitalgrupper etter kriterier i Solvens II direktivets artikkel 93. Den ansvarlige kapitalen som kan dekke henholdsvis solvenskapitalkravet og minstekapitalkravet betegnes som tellende ansvarlig kapital.

Største delen av det beløp som eiendelene overstiger forpliktelsene med, som verdsatt i samsvar med prinsippene fastsatt i solvens II direktivet, behandles som kapital av høy kvalitet (kapitalgruppe 1). I artikkel 98 nr. 1 er det gitt regler som begrenser medregning av kapitalposter i kapitalgruppe 2 og 3 i tellende ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet. Tilsvarende er det i artikkel 98 nr. 2 gitt regler som begrenser medregning av kapitalposter i kapitalgruppe 2 i tellende ansvarlig kapital til dekning av minstekapitalkravet.

E.1.1 Klassifisering av ansvarlig kapital som kan dekke solvenskapitalkravet

Ansvarlig kapital var ved årsslutt 2018 og årsslutt 2019 satt sammen som følger:

Selskapets ansvarlige kapital	31.12.2018	31.12.2019
Kapital uten begrensninger	476,4	558,8
Sum tellende ansvarlig kapital i kapitalgruppe 1	476,4	558,8
Risikoutjevningfond	3,4	7,2
Sum tellende ansvarlig kapital i kapitalgruppe 2	3,4	7,2
Utsatt skattefordel		
Sum tellende ansvarlig kapital i kapitalgruppe 3		
Tellende ansvarlig kapital som kan dekke solvenskapitalkravet	479,8	566,1

Kapital med begrensninger kan ikke utgjøre mer enn 20 prosent av det samlede beløpet for postene i kapitalgruppe 1. Videre kan ikke summen av tellende kapital i kapitalgruppe 2 og 3 overstige 50 prosent av solvenskapitalkravet.

E.1.2 Klassifisering av basiskapital som kan dekke minstekapitalkravet

Basiskapital som kan dekke minstekapitalkravet var ved årsslutt 2018 og årsslutt 2019 satt sammen som følger:

Basiskapital som kan dekke minstekapitalkravet	31.12.2018	31.12.2019
Kapital uten begrensninger	476,4	558,8
Sum tellende ansvarlig kapital i kapitalgruppe 1	476,4	558,1
Risikoutjevningfond	3,4	7,2
Sum tellende ansvarlig kapital i kapitalgruppe 2	3,4	7,2
Tellende ansvarlig kapital som kan dekke solvenskapitalkravet	479,8	566,1

Kapital med begrensninger kan ikke utgjøre mer enn 20 prosent av det samlede beløpet for postene i kapitalgruppe 1. Videre kan ikke tellende kapitalposter i kapitalgruppe 2 overstige 20 prosent av minstekapitalkravet.

E.1.3 Forskjeller mellom egenkapital i foretakets regnskap og differansen mellom eiendeler og forpliktelser under Solvens II

Forskjell mellom egenkapital i regnskapet og differanse mellom eiendeler og forpliktelser på Solvens II-balansen var ved årsslutt 2017 som følger:

Egenkapital i regnskapet samt differanse mellom eiendeler og forpliktelser under Solvens II	31.12.2018	31.12.2019
Innskutt egenkapital	741,2	841,25
Risikoutjevningfond	3,4	7,2
Annen opptjent egenkapital	-242,5	-256,68
Sum egenkapital	502,1	591,8
Differanse mellom eiendeler og forpliktelser under Solvens II	479,8	566,1
Forskjell	22,3	25,4

Det midlertidige fradraget i forsikringstekniske avsetninger utgjør ved årsslutt 2018 omtrent 246 millioner. Den viktigste forskjellen mellom egenkapital i regnskapet og differansen mellom eiendeler og forpliktelser under Solvens II kommer dermed primært fra overgangsfradrag og merverdier i renteporteføljer bokført til amortisert kost. I tillegg kommer mindre bidrag fra ulik verdsettelse av finansielle forpliktelser samt at immaterielle eiendeler er verdsatt til null på Solvens II-balansen.

E.2 Solvenskapital og minstekapitalkrav

E.2.1 Solvenskapitalkrav

Ved årsslutt 2019 var kapitalkravene som følger:

- Minstekapitalkrav: 71,2 millioner
- Solvenskapitalkrav: 158,2 millioner

KLP Bedriftspensjon AS benytter standardformelen, uten noen foretaksspesifikke parametere. Solvenskapitalkravet fordeler seg slik:

Kapitalkravets sammensetning, millioner kroner	31.12.2018	31.12.2019
Markedsrisiko	110,1	102,6
Motpartsrisiko	1,2	1,3
Forsikringsrisiko	61,5	67,9
Diversifisering	-34,7	-35,9
Operasjonell risiko	20,7	22,2
Tapsabsorberende evne til utsatt skatt		
Solvenskapitalkrav	158,8	158,2

E.2.2 Forenklede beregninger

KLP benytter forenklingene for motpartsrisikomoduleen beskrevet i artikkel 111 og 112 i forskrift om utfyllende regler til Solvens II-forskriften.

Forenklingen i artikkel 111 innebærer at det ikke beregnes diversifiseringseffekter innad i en modul ved beregning av risikoreduserende virkning av derivater. Forenklingen i artikkel 112 innebærer at risikojustert verdi av en sikkerhet sjablongmessig settes til 75 prosent. Begge forenklinger gjøres for å lette beregningsarbeidet og gir ubetydelige økninger i kapitalkravet for motpartsrisiko.

E.2.3 Minstekapitalkrav

Den lineære formelkomponenten til minstekapitalkravet ble ved årsslutt 2018 beregnet på følgende inndata:

Inndata til lineær formelkomponent, millioner kroner	31.12.2018	31.12.2019
Garanterte ytelser (ytelsespensjon)	1374,5	1 428
Diskresjonære ytelser (ytelsespensjon)	234,9	296
Risikopensjon	98,7	667
Beste estimat (investeringsvalg)	3 381,7	4 882
Capital at Risk	30 469,9	36 652
Lineær formelkomponent	85,7	99

Beregningen av minstekapitalkravet blir da som følger:

Beregning av minstekapitalkrav, millioner kroner	31.12.2018	31.12.2019
Lineær formelkomponent	85,7	99
Solvenskapitalkrav	158,8	158
Tak for minstekapitalkrav	71,4	71
Gulv for minstekapitalkrav	39,7	40
Kombinert minstekapitalkrav	71,4	71
Absolutt nedre grense for minstekapitalkrav	35,3	38
Minstekapitalkrav	71,4	71

E.3 Bruk av den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko ved beregningen av solvenskapitalkravet

KLP Bedriftspensjon AS benytter ikke den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko.

E.4 Forskjeller mellom standardformelen og benyttede interne modeller Sensitivitetstesting

KLP Bedriftspensjon AS benytter ikke interne modeller.

E.5 Manglende oppfyllelse av minstekapitalkravet og manglende oppfyllelse av solvenskapitalkravet

KLP Bedriftspensjon AS oppfylder både minstekapitalkravet og solvenskapitalkravet uten bruk av overgangsregler for forsikringstekniske avsetninger, men mål for kapitaldekning settes med bruk av denne. KLP Bedriftspensjon AS har et langsiktig mål om å ha en solvenskapitaldekning på 150 prosent etter utløp av overgangsregler i 2032.

E.6 Andre opplysninger

Alle vesentlige opplysninger om foretakets kapitalkrav anses dekket i det foregående.

Godkjenning

Rapporten er godkjent av styret i KLP Bedriftspensjon AS, 13. mai 2020

Torun Wahl, administrerende direktør

Templater

Følgende QRTer (Quantitative Reporting Templates) er inkludert i det følgende.

QRT kode	QRT navn
S.01.02.01	Generell informasjon om foretaket
S.02.01.01	Balansen
S.05.01.01	Premier, erstatninger og kostnader pr. forsikringsbransje
S.05.02.01	Premier, erstatninger og kostnader - landfordelt
S.12.01.01	Forsikringstekniske avsetninger – livsforsikring og helseforsikring håndtert som livsforsikring
S.22.01.01	Effekt av overgangsregler og andre tiltak knyttet til langsiktige garantier
S.23.01.01	Ansvarlig kapital
S.25.01.01	Solvenskapitalkrav – for foretak som benytter standardmetoden
S.28.01.01	Minstekapitalkrav – kun livsforsikringsvirksomhet eller skadeforsikringsvirksomhet
S.28.02.01	Minstekapitalkrav – både livsforsikringsvirksomhet og skadeforsikringsvirksomhet

Annex I**S.01.02.01****Basic Information - General**

		C0010
Undertaking name	R0010	KLP Bedriftspensjon AS
Undertaking identification code	R0020	SC/990329389
Type of code of undertaking	R0030	Specific code
Type of undertaking	R0040	Life undertakings
Country of authorisation	R0050	NO
Language of reporting	R0070	Norwegian
Reporting submission date	R0080	2020-04-16
Financial year end	R0081	2019-12-31
Reporting reference date	R0090	2019-12-31
Regular/Ad-hoc submission	R0100	Regular reporting
Currency used for reporting	R0110	NOK
Accounting standards	R0120	Local GAAP
Method of Calculation of the SCR	R0130	Standard formula
Use of undertaking specific parameters	R0140	Don't use undertaking specific parameters
Ring-fenced funds	R0150	Not reporting activity by RFF
Matching adjustment	R0170	No use of matching adjustment
Volatility adjustment	R0180	Use of volatility adjustment
Transitional measure on the risk-free interest rate	R0190	No use of transitional measure on the risk-free interest rate
Transitional measure on technical provisions	R0200	Use of transitional measure on technical provisions
Initial submission or re-submission	R0210	Initial submission
Exemption of reporting ECAI information	R0250	Not exempted

S.02.01.01

Balance sheet

	Solvency II value	Statutory accounts value
	C0010	C0020
Assets		
Goodwill	R0010	.
Deferred acquisition costs	R0020	.
Intangible assets	R0030	11 083 129
Deferred tax assets	R0040	0
Pension benefit surplus	R0050	.
Property, plant & equipment held for own use	R0060	.
Investments (other than assets held for index-linked and unit-linked contracts)	R0070	2 345 562 242
Property (other than for own use)	R0080	.
Holdings in related undertakings, including participations	R0090	204 299 910
Equities	R0100	.
Equities - listed	R0110	.
Equities - unlisted	R0120	.
Bonds	R0130	1 784 504 176
Government Bonds	R0140	415 287 811
Corporate Bonds	R0150	1 369 216 365
Structured notes	R0160	.
Collateralised securities	R0170	.
Collective Investments Undertakings	R0180	356 758 156
Derivatives	R0190	.
Deposits other than cash equivalents	R0200	0
Other investments	R0210	.
Assets held for index-linked and unit-linked contracts	R0220	4 906 360 502
Loans and mortgages	R0230	.
Loans on policies	R0240	.
Loans and mortgages to individuals	R0250	.
Other loans and mortgages	R0260	.
Reinsurance recoverables from:	R0270	.
Non-life and health similar to non-life	R0280	.
Non-life excluding health	R0290	.
Health similar to non-life	R0300	.
Life and health similar to life, excluding health and index-linked and unit-linked	R0310	.
Health similar to life	R0320	.
Life excluding health and index-linked and unit-linked	R0330	.
Life index-linked and unit-linked	R0340	.
Deposits to cedants	R0350	.
Insurance and intermediaries receivables	R0360	2 819 303
Reinsurance receivables	R0370	.
Receivables (trade, not insurance)	R0380	9 457 503
Own shares (held directly)	R0390	.
Amounts due in respect of own fund items or initial fund called up but not yet paid in	R0400	.
Cash and cash equivalents	R0410	27 524 888
Any other assets, not elsewhere shown	R0420	0
Total assets	R0500	7 291 724 438
		7 259 422 080

	Solvency II value	Statutory accounts value
	C0010	C0020
Liabilities		
Technical provisions – non-life	R0510	.
Technical provisions – non-life (excluding health)	R0520	.
Technical provisions calculated as a whole	R0530	.
Best Estimate	R0540	.
Risk margin	R0550	.
Technical provisions - health (similar to non-life)	R0560	.
Technical provisions calculated as a whole	R0570	.
Best Estimate	R0580	.
Risk margin	R0590	.
Technical provisions - life (excluding index-linked and unit-linked)	R0600	1 793 433 277
Technical provisions - health (similar to life)	R0610	69 392 303
Technical provisions calculated as a whole	R0620	0
Best Estimate	R0630	66 571 521
Risk margin	R0640	2 820 782
Technical provisions – life (excluding health and index-linked and unit-linked)	R0650	1 724 040 974
Technical provisions calculated as a whole	R0660	0
Best Estimate	R0670	1 653 959 085
Risk margin	R0680	70 081 889
Technical provisions – index-linked and unit-linked	R0690	4 911 934 437
Technical provisions calculated as a whole	R0700	0
Best Estimate	R0710	4 881 877 031
Risk margin	R0720	30 057 406
Other technical provisions	R0730	.
Contingent liabilities	R0740	0
Provisions other than technical provisions	R0750	3 336 693
Pension benefit obligations	R0760	6 396 466
Deposits from reinsurers	R0770	.
Deferred tax liabilities	R0780	0
Derivatives	R0790	.
Debts owed to credit institutions	R0800	.
Financial liabilities other than debts owed to credit institutions	R0810	.
Insurance & intermediaries payables	R0820	2 351 825
Reinsurance payables	R0830	.
Payables (trade, not insurance)	R0840	6 593 809
Subordinated liabilities	R0850	.
Subordinated liabilities not in Basic Own Funds	R0860	.
Subordinated liabilities in Basic Own Funds	R0870	.
Any other liabilities, not elsewhere shown	R0880	0
Total liabilities	R0900	6 724 046 506
Excess of assets over liabilities	R1000	567 677 932
		591 783 067

S.05.01.01

Premiums, claims and expenses by line of business

	Line of Business for: life insurance obligations			Total	
	Health insurance	Insurance with profit participation	Index-linked and unit-linked insurance		
	C0210	C0220	C0230	C0300	
Premiums written					
Gross	R1410	50 524 887	48 582 060	1 035 976 290	1 135 083 237
Reinsurers' share	R1420	187 500	62 500	0	250 000
Net	R1500	50 337 387	48 519 560	1 035 976 290	1 134 833 237
Premiums earned					
Gross	R1510	48 869 631	47 954 610	542 528 168	639 352 409
Reinsurers' share	R1520	187 500	62 500	0	250 000
Net	R1600	48 682 131	47 892 110	542 528 168	639 102 409
Claims incurred					
Gross	R1610	41 985 216	90 207 196	1 528 980 237	1 661 172 649
Reinsurers' share	R1620	0	0	0	0
Net	R1700	41 985 216	90 207 196	1 528 980 237	1 661 172 649
Changes in other technical provisions					
Gross	R1710	0	0	0	0
Reinsurers' share	R1720	0	0	0	0
Net	R1800	0	0	0	0
Expenses incurred	R1900	5 384 798	5 283 974	59 779 547	70 448 319
Administrative expenses					
Gross	R1910	753 872	739 756	8 369 137	9 862 765
Reinsurers' share	R1920	0	0	0	0
Net	R2000	753 872	739 756	8 369 137	9 862 765
Investment management expenses					
Gross	R2010	1 023 112	1 003 955	11 358 114	13 385 181
Reinsurers' share	R2020	0	0	0	0
Net	R2100	1 023 112	1 003 955	11 358 114	13 385 181
Claims management expenses					
Gross	R2110	807 720	792 596	8 966 932	10 567 248
Reinsurers' share	R2120	0	0	0	0
Net	R2200	807 720	792 596	8 966 932	10 567 248
Acquisition expenses					
Gross	R2210	646 176	634 077	7 173 546	8 453 798
Reinsurers' share	R2220	0	0	0	0
Net	R2300	646 176	634 077	7 173 546	8 453 798
Overhead expenses					
Gross	R2310	2 153 919	2 113 590	23 911 819	28 179 328
Reinsurers' share	R2320	0	0	0	0
Net	R2400	2 153 919	2 113 590	23 911 819	28 179 328
Other expenses	R2500				0
Total expenses	R2600				70 448 319
Total amount of surrenders	R2700				

Annex I
S.12.01.01
Life and Health SLT Technical Provisions

	Insurance with profit participation	Index-linked and unit-linked insurance		Total (Life other than health insurance, incl. Unit-Linked)	Health insurance (direct business)			Total (Health similar to life insurance)		
		C0020	C0030		Contracts without options and guarantees	C0150	C0160		Contracts without options and guarantees	Contracts with options and guarantees
Technical provisions calculated as a whole	R0010	0	0		0	0				0
Total Recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default associated to TP calculated as a whole	R0020
Technical provisions calculated as a sum of BE and RM										
Best Estimate										
Gross Best Estimate	R0030	1 856 553 708		4 906 479 108	6 763 032 816		0	74 725 914		74 725 914
Total recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re before the adjustment for expected losses due to counterparty default	R0040
Recoverables from reinsurance (except SPV and Finite Re) before adjustment for expected losses	R0050
Recoverables from SPV before adjustment for expected losses	R0060
Recoverables from Finite Re before adjustment for expected losses	R0070
Total Recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default	R0080
Best estimate minus recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re	R0090	1 856 553 708		4 906 479 108	6 763 032 816		0	74 725 914		74 725 914
Risk Margin	R0100	78 666 269	30 208 880		108 875 149	3 166 302				3 166 302
Amount of the transitional on Technical Provisions	R0110									
Technical Provisions calculated as a whole	R0120	-202 594 624		-24 602 078	-227 196 701			-8 154 393		-8 154 393
Best estimate	R0130	-8 584 380	-151 473		-8 735 854	-345 520				-345 520
Risk margin	R0200	1 724 040 974	4 911 934 437		6 635 975 410	69 392 303				69 392 303
Technical provisions - total	R0210	1 724 040 974	4 911 934 437		6 635 975 410	69 392 303				69 392 303
Technical provisions minus recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re - total	R0220	74 725 914				74 725 914
Best Estimate of products with a surrender option										
Gross BE for Cash flow										
Cash out-flows										
Future guaranteed and discretionary benefits	R0230		4 876 700 765		4 876 700 765	72 583 675				
Future guaranteed benefits	R0240	1 484 542 253			1 484 542 253					
Future discretionary benefits	R0250	318 787 845			318 787 845					
Future expenses and other cash out-flows	R0260	151 585 714	620 620 479		772 206 193	6 101 295				6 101 295
Cash in-flows										
Future premiums	R0270	98 362 104	590 842 135		689 204 239	3 959 055				3 959 055
Other cash in-flows	R0280	0	0		0	0				0
	R0290									
Percentage of gross TP calculated using approximations										
Surrender value	R0300	1 856 553 708	4 906 479 108		6 763 032 816	74 725 914				74 725 914
Best estimate subject to transitional of the interest rate	R0310
Technical provisions without transitional on interest rate	R0320
Best estimate subject to volatility adjustment	R0330	1 856 553 708	4 906 479 108		6 763 032 816	74 725 914				74 725 914
Technical provisions without volatility adjustment and without others transitional measures	R0340	1 974 152 159	4 944 006 650		6 918 158 809	79 459 228				79 459 228
Best estimate subject to matching adjustment	R0350	0	0		0	0				0
Technical provisions without matching adjustment and without all the others	R0360	1 935 219 978	4 936 687 988		6 871 907 965	77 892 216				77 892 216

Annex I
S.22.01.01
Impact of long term guarantees measures and transitionals

		Amount with Long Term Guarantee measures and transitionals	Impact of the LTG measures and transitionals (Step-by-step approach)								
			Without transitional on technical provisions	Impact of transitional on technical provisions	Without transitional on interest rate	Impact of transitional on interest rate	Without volatility adjustment and without other transitional measures	Impact of volatility adjustment set to zero	Without matching adjustment and without all the others	Impact of matching adjustment set to zero	Impact of all LTG measures and transitionals
			C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090
Technical provisions	R0010	6 705 367 714	6 949 800 181	244 432 468	6 949 800 181	0	6 997 618 037	47 817 856	6 997 618 037	0	292 250 324
Basic own funds	R0020	567 677 932	323 245 464	-244 432 468	323 245 464	0	282 746 271	-40 499 193	282 746 271	0	-284 931 661
Excess of assets over liabilities	R0030	567 677 932	323 245 464	-244 432 468	323 245 464	0	282 746 271	-40 499 193	282 746 271	0	-284 931 661
Restricted own funds due to ring-fencing and matching portfolio	R0040	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eligible own funds to meet Solvency Capital Requirement	R0050	567 677 932	323 245 464	-244 432 468	323 245 464	0	282 746 271	-40 499 193	282 746 271	0	-284 931 661
Tier 1	R0060	560 465 857	316 033 389	-244 432 468	316 033 389	0	275 534 195	-40 499 193	275 534 195	0	-284 931 661
Tier 2	R0070	7 212 075	7 212 075	0	7 212 075	0	7 212 075	0	7 212 075	0	0
Tier 3	R0080	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Solvency Capital Requirement	R0090	158 157 477	158 777 785	620 309	158 777 785	0	184 825 946	26 048 161	184 825 946	0	26 668 469
Eligible own funds to meet MCR	R0100	567 677 932	323 245 464	-244 432 468	323 245 464	0	282 746 271	-40 499 193	282 746 271	0	-284 931 661
Minimum Capital Requirement	R0110	71 170 864	71 450 003	279 139	71 450 003	0	83 171 676	11 721 672	83 171 676	0	12 000 811

Annex I
S.23.01.01
Own funds

Basic own funds before deduction for participations in other financial sector as foreseen in article 68 of Delegated Regulation 2015/35

Ordinary share capital (gross of own shares)
Share premium account related to ordinary share capital
Initial funds, members' contributions or the equivalent basic own - fund item for mutual and mutual-type undertakings
Subordinated mutual member accounts
Surplus funds
Preference shares
Share premium account related to preference shares
Reconciliation reserve
Subordinated liabilities
An amount equal to the value of net deferred tax assets
Other own fund items approved by the supervisory authority as basic own funds not specified above

Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds

Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds

Deductions

Deductions for participations in financial and credit institutions

Total basic own funds after deductions

Ancillary own funds

Unpaid and uncalled ordinary share capital callable on demand
Unpaid and uncalled initial funds, members' contributions or the equivalent basic own fund item for mutual and mutual - type undertakings, callable on demand
Unpaid and uncalled preference shares callable on demand
A legally binding commitment to subscribe and pay for subordinated liabilities on demand
Letters of credit and guarantees under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC
Letters of credit and guarantees other than under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC
Supplementary members calls under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC
Supplementary members calls - other than under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC
Other ancillary own funds

	Total	Tier 1 - unrestricted	Tier 1 - restricted	Tier 2	Tier 3
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
R0010	28 500 000	28 500 000			
R0030	812 750 000	812 750 000			
R0040					
R0050					
R0070					
R0090					
R0110					
R0130	-280 784 143	-280 784 143			
R0140					
R0160	0				0
R0180	7 212 075			7 212 075	
R0220					
R0230					
R0290	567 677 932	560 465 857		7 212 075	0
R0300					
R0310					
R0320					
R0330					
R0340					
R0350					
R0360					
R0370					
R0390					

Total ancillary own funds**Available and eligible own funds**

Total available own funds to meet the SCR

Total available own funds to meet the MCR

Total eligible own funds to meet the SCR

Total eligible own funds to meet the MCR

SCR**MCR****Ratio of Eligible own funds to SCR****Ratio of Eligible own funds to MCR**

	Total	Tier 1 - unrestricted	Tier 1 - restricted	Tier 2	Tier 3
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
R0400					
R0500	567 677 932	560 465 857		7 212 075	0
R0510	567 677 932	560 465 857		7 212 075	
R0540	567 677 932	560 465 857	0	7 212 075	0
R0550	567 677 932	560 465 857	0	7 212 075	
R0580	158 157 477				
R0600	71 170 864				
R0620	3,59				
R0640	7,98				

C0060**Reconciliation reserve**

Excess of assets over liabilities

Own shares (held directly and indirectly)

Foreseeable dividends, distributions and charges

Other basic own fund items

Adjustment for restricted own fund items in respect of matching adjustment portfolios and ring fenced funds

Reconciliation reserve**Expected profits**

Expected profits included in future premiums (EPIFP) - Life business

Expected profits included in future premiums (EPIFP) - Non- life business

Total Expected profits included in future premiums (EPIFP)

	C0060	
R0700	567 677 932	
R0710		
R0720		
R0730	848 462 075	
R0740	0,00	
R0760	-280 784 143	
R0770	0,00	
R0780	0,00	
R0790	0,00	

S.25.01.01

Solvency Capital Requirement - for undertakings on Standard Formula

Article 112

Z0010

No

	Net solvency capital requirement C0030	Gross solvency capital requirement C0040
Market risk	102 619 258	227 996 587
Counterparty default risk	1 311 648	3 135 498
Life underwriting risk	65 310 582	87 595 248
Health underwriting risk	2 628 738	3 525 691
Non-life underwriting risk	.	.
Diversification	-35 897 968	-56 320 744
Intangible asset risk	.	.
Basic Solvency Capital Requirement	135 972 258	265 932 280

R0010
R0020
R0030
R0040
R0050
R0060
R0070
R0100

	Net solvency capital requirement C0030	Gross solvency capital requirement C0040
Market risk	102 619 258	227 996 587
Counterparty default risk	1 311 648	3 135 498
Life underwriting risk	65 310 582	87 595 248
Health underwriting risk	2 628 738	3 525 691
Non-life underwriting risk	.	.
Diversification	-35 897 968	-56 320 744
Intangible asset risk	.	.
Basic Solvency Capital Requirement	135 972 258	265 932 280

Calculation of Solvency Capital Requirement

Adjustment due to RFF/MAP nSCR aggregation	0
Operational risk	22 185 219
Loss-absorbing capacity of technical provisions	-129 960 022
Loss-absorbing capacity of deferred taxes	0
Capital requirement for business operated in accordance with Art. 4 of Directive 2003/41/EC	.

R0120
R0130
R0140
R0150
R0160

C0100	
Adjustment due to RFF/MAP nSCR aggregation	0
Operational risk	22 185 219
Loss-absorbing capacity of technical provisions	-129 960 022
Loss-absorbing capacity of deferred taxes	0
Capital requirement for business operated in accordance with Art. 4 of Directive 2003/41/EC	.

Solvency Capital Requirement excluding capital add-on

Capital add-on already set	158 157 477
----------------------------	-------------

R0200
R0210
R0220

Capital add-on already set	158 157 477
Solvency capital requirement	158 157 477

Solvency capital requirement

Other information on SCR	
Capital requirement for duration-based equity risk sub-module	0,00
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for remaining part	.
Total amount of Notional Solvency Capital Requirement for ring fenced funds	0,00
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for matching adjustment portfolios	0,00
Diversification effects due to RFF nSCR aggregation for article 304	0,00
Method used to calculate the adjustment due to RFF/MAP nSCR aggregation	No adjustment
Net future discretionary benefits	331 618 992

R0400
R0410
R0420
R0430
R0440
R0450
R0460

Solvency capital requirement	158 157 477
Capital requirement for duration-based equity risk sub-module	0,00
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for remaining part	.
Total amount of Notional Solvency Capital Requirement for ring fenced funds	0,00
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for matching adjustment portfolios	0,00
Diversification effects due to RFF nSCR aggregation for article 304	0,00
Method used to calculate the adjustment due to RFF/MAP nSCR aggregation	No adjustment
Net future discretionary benefits	331 618 992

Approach to tax rate

Approach based on average tax rate	Yes
------------------------------------	-----

R0590

C0109	
Approach based on average tax rate	Yes

Calculation of loss absorbing capacity of deferred taxes

	Before the shock C0110	After the shock C0120
DTA	0,00	.
DTA carry forward	0,00	.
DTA due to deductible temporary differences	0,00	.
DTL	0,00	.
LAC DT		
LAC DT justified by reversion of deferred tax liabilities		
LAC DT justified by reference to probable future taxable economic profit		
LAC DT justified by carry back, current year		
LAC DT justified by carry back, future years		
Maximum LAC DT		

R0600
R0610
R0620
R0630
R0640
R0650
R0660
R0670
R0680
R0690

	Before the shock C0110	After the shock C0120
DTA	0,00	.
DTA carry forward	0,00	.
DTA due to deductible temporary differences	0,00	.
DTL	0,00	.
LAC DT		
LAC DT justified by reversion of deferred tax liabilities		
LAC DT justified by reference to probable future taxable economic profit		
LAC DT justified by carry back, current year		
LAC DT justified by carry back, future years		
Maximum LAC DT		

S.28.01.01

Minimum Capital Requirement - Only life or only non-life insurance or reinsurance activity

Linear formula component for life insurance and reinsurance obligations

		C0040
MCR _L Result	R0200	98 670 129,00

Net (of reinsurance/SPV) best estimate and TP calculated as a whole provisions Net (of reinsurance/SPV) total capital at risk

	C0050	C0060
Obligations with profit participation - guaranteed benefits	1 428 006 820	
Obligations with profit participation - future discretionary benefits	296 034 154	
Index-linked and unit-linked insurance obligations	4 881 877 031	
Other life (re)insurance and health (re)insurance obligations	66 571 521	
Total capital at risk for all life (re)insurance obligations		36 652 159 302

Overall MCR calculation

		C0070
Linear MCR	R0300	98 670 129
SCR	R0310	158 157 477
MCR cap	R0320	71 170 864
MCR floor	R0330	39 539 369
Combined MCR	R0340	71 170 864
Absolute floor of the MCR	R0350	37 932 400

Minimum Capital Requirement

	R0400	71 170 864
--	--------------	------------

S.28.02.01

Minimum Capital Requirement - Both life and non-life insurance activity

	Non-life activities		Life activities	
	MCR _(L,NL) Result		MCR _(L,L) Result	
	C0070		C0080	
R0200			98 670 129,00	

Linear formula component for life insurance and reinsurance obligations

- Obligations with profit participation - guaranteed benefits
- Obligations with profit participation - future discretionary benefits
- Index-linked and unit-linked obligations
- Other life (re)insurance and health (re)insurance obligations
- Total capital at risk for all life (re)insurance obligations

Overall MCR calculation

- Linear MCR
- SCR
- MCR cap
- MCR floor
- Combined MCR
- Absolute floor of the MCR

	C0130
R0300	98 670 129
R0310	158 157 477
R0320	71 170 864
R0330	39 539 369
R0340	71 170 864
R0350	37 932 400

MCR

R0400	71 170 864
--------------	------------

Notional non-life and life MCR calculation

- Notional linear MCR
- Notional SCR excluding with add-on (annual or latest calculation)
- Notional MCR cap
- Notional MCR floor
- Notional Combined MCR
- Absolute floor of the notional MCR
- Notional MCR

	Non-life activities		Life activities	
	C0140		C0150	
R0500	0		98 670 129	
R0510	0		158 157 477	
R0520	0		71 170 864	
R0530	0		39 539 369	
R0540	0		71 170 864	
R0550			37 932 400	
R0560	0		71 170 864	

Non-life activities

Life activities

	Non-life activities		Life activities	
	Net (of reinsurance/SPV) best estimate and TP calculated as a whole provisions		Net (of reinsurance/SPV) total capital at risk	
	C0090	C0100	C0110	C0120
R0210	.		1 428 006 820	
R0220	.		296 034 154	
R0230	.		4 881 877 031	
R0240	.		66 571 521	
R0250		.		36 652 159 302

KLP BEDRIFTSPENSJON AS

Pb. 400 Sentrum, 0103 Oslo
Organisasjonsnr.: 990 329 389
bedriftspensjon@klp.no

BESØKSADRESSE

Dronning Eufemias gate 10, Oslo
Tlf.: 55 54 85 00
Faks: 22 03 38 50